

MEMÒRIA ACADEMICA
DE LA
UNIVERSITAT DE
BARCELONA
CURS 1987-1988

A-378.4(4871)E1B.1
Upev-11p

donat.

© Publicacions de la Universitat de Barcelona
Gran Via de les Corts Catalanes, 585
08007 Barcelona

ISBN: 84-7528-735-2
Dipòsit Legal: B. 38.603-88
Disseny: Cesca Simón
Imprimeix: Coords. Gràfiques GRAFIME
Sta. Coloma 92-98 08030 Barcelona
Tiratge: 1.500 exemplars

**DISCURS DEL RECTOR A
L'ACTE D'INAUGURACIÓ
DEL CURS 1988-89**

**Digníssimes Autoritats,
Senyores i Senyors:**

1. En primer lloc, i no solament per gentilesa, vull donar les gràcies al Director General de la UNESCO, Prof. Frederic Mayor Zaragoza, per aquesta Lliçó Inaugural amb la qual ha honorat aquesta Universitat. Aquest agraïment és tant més sincer en la mesura que, el mes de juliol, a París, vàrem poder constatar l'atapeïda agenda del Sr. Director General.

En aquest agraïment de tota la Universitat voldria remarcar el fet que, per la seva biografia, el Prof. Mayor Zaragoza està estrictament vinculat a la Universitat de Barcelona. La Junta de Govern acordà reconèixer aquesta vinculació mitjançant la seva integració al Claustre d'aquesta casa –després del llarg procediment que preveu aquesta Universitat per a la seva concessió–, si és que accepta d'ésser-ne Doctor *Honoris Causa*.

2. Com tothom sap, els actes d'inauguració de curs permeten uns instants de reflexió –amb el possible distanciament que ens és permès– sobre els problemes i la situació de la vida universitària en general, i de la Universitat de Barcelona en particular.

Voldria, en primer lloc, analitzar l'actual estat d'alguns problemes que vaig esmentar en l'anterior obertura de curs. Recordeu que em vaig referir al projecte del Pla Plurianual, que comprenia els punts de l'espai, de la informatització de la Universitat i de l'equipament de la docència. Només així podríem assegurar el compliment del model d'Universitat dels Estatuts.

La primera qüestió que vàrem intentar de resoldre fou dotar-la d'espai. Per fer-ho vam incorporar 70.000 m² més a la nostra Universitat, una Universitat caracteritzada per ser la cinquena més mancada d'espai d'entre les espanyoles. Aquesta incorporació d'espai ha d'ésser una gran ocasió per instal·lar les Divisions i els Departaments de forma coherent. La Junta de Govern va adoptar el mes de febrer un difícil i polèmic acord, però aquest acord preveia uns canals de diàleg perquè la solució pogués ésser l'òptima. Estem segurs que, a través d'ells, la Universitat de Barcelona podrà ser capaç d'absorbir allò que més li cal, perquè només això podrà garantir la seriositat de la petició de noves reclamacions.

Ens referirem en segon terme a la necessària informatització completa de la nostra institució, informatització de la gestió acadèmica, administrativa i econòmica, i de la recerca. Aquest propòsit ens permetrà el difícil ensinistrament dels mitjans personals i reals del conjunt de la comunitat universitària. L'ambiciosa comesa ha començat ja amb el procés de matriculació de dues Divisions i ha de continuar i completar-se durant el curs que ara

encetem. La Universitat ho podrà fer gràcies a la generosa cooperació d'una entitat financera catalana, a la qual dediquem el nostre agraiment.

Finalment, hi ha una previsió per començar la millora de l'equipament docent per a aquest any, d'acord amb les perspectives del Pla Plurianual aprovat per la Junta de Govern.

3. Per descabdellar aquesta tasca, d'abast nacional, la Universitat ha de comptar amb les transferències de l'Administració. Per això aplaudirem la disposició del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya d'abordar d'una vegada un Pla d'Inversions per al conjunt de les Universitats catalanes. Després, varem patir una barreja de sentiments d'estranyesa i de disgust quan varem comprovar un altre cop el difícil esforç que representa confiar en la pura racionalitat en la pràctica de les relacions humanes. Oposar-se a unes raons recolzades en fets i xifres, sense aportar altres fets o altres xifres que les matisessin o contradiguessin, és descoratjador per a aquesta Casa i, no cal dir-ho, de dramàtiques conseqüències per a Catalunya.

Al drama del pressupost corrent gasiu que pateix el servei públic que ofereix aquesta Casa, s'hi ha afegit ara una certa indiferència envers el que ha de representar el Pla Plurianual de la nostra comunitat per al conjunt del sistema universitari de Catalunya. Però, la Universitat resta ara com sempre, en el mateix lloc i amb la seguretat que li donen les vicissituds que ha patit per ésser fidel a la seva societat i a Catalunya en particular, superades però en la seva història, espera, encara, una resposta a les seves qüestions.

Aquests són uns fets que ara voldria, però, embolcallar amb un sentiment d'esperança, perquè hem d'esperar molt del nou Conseller d'Ensenyament. Esperem molt d'ell per ésser qui és, i perquè sabem que estima aquesta Universitat. Esperem, però, també, perquè la magnitud dels problemes que tenim només ens permet aquest civilitzat exercici de vida social.

4. La complexitat de la nostra Universitat ens exigeix dotar-la d'una estructura com a mitjà per a l'exercici eficaç de l'autonomia i per aconseguir d'adaptar-la i transformar-la a les necessitats que ens esperen. I aquí no hem d'inventar res si replantegem les coses amb el màxim de distensió possible. Necessitem una Administració eficaç, professionalitzada i preparada en tots els seus nivells. L'experiència que en aquests moments porta a cap la nostra Universitat en el procés d'informatització de la matrícula de les Divisions ens permet d'ésser optimistes sobre la capacitat del nostre personal d'administració i serveis per assumir aquesta necessitat de tots.

Construir aquesta Administració professionalitzada és lent, és car i exigeix molts canvis que no ho seran sense sacrificis personals. I, això, és esgotador per als que els rebran i per als que els realitzen. La introducció d'un sistema pressupostari, la clarificació dels llocs de treball, la informatització, tot això ens prepara per a l'adaptació a una nova realitat. Crec que ens correspon ara tenir la serenitat d'aquell que ha decidit una inversió amb la previsió d'uns resultats força segurs, però no immediats. Uns resultats que ens permetran bastir una Universitat que ja fa molt de temps que hauríem d'haver bastit.

5. Aquesta tasca no té sentit si no ens encarem professors i alumnes d'aquesta casa a una labor de millorar la qualitat i el resultat dels ensenyaments. En primer lloc, crec seriosament que el que hem de procurar el proper curs és que els Departaments juguin el paper que els correspon en la nova trajectòria universitària.

Tot l'arrelament que es constata ja en la institucionalització de les Divisions, l'hem de completar amb el que correspon als Departaments, segons el paper que els atribueixen les normes legals i estatutàries.

La preocupació per la reforma en els ensenyaments, l'adopció de millors mitjans pedagògics, el rigor en la docència han d'ésser objectius per a aquest curs. Per assolir-los, entre tots i en la mesura del que ens és possible, haurem de fer que els serveis, la biblioteca, els laboratoris i els hospitals puguin, a poc a poc, millorar les seves condicions.

Hem d'advertir, tanmateix, que aplicar la mateixa norma a coses diferents pot crear i ha creat ja disfuncions. És segur que en certs estudis una pràctica professional és, probablement, un bon camí de formació. Aquesta preocupació implica començar a pensar en reformes; ens hem d'acostumar, però, a detectar i formular de primer els problemes i tot seguit a confeccionar dossiers, en funció de les raons recollides en els dossiers, i no en funció de la improvisació de les sensacions. Només així un canvi de norma, del rang que sigui, pot tenir la garantia de la seva estabilitat.

Tot ens obliga, doncs, a fer una crida als estudiosos i investigadors en el camp de les ciències de l'educació. Tota la Universitat, en aquest moment, els demana que sàpiguen aprofitar el protagonisme que els ofereix aquest moment de canvi, impossible de consolidar sense la seva reflexió.

6. Abusant de la vostra comprensió, voldria parlar breument de dues grans qüestions que haurien d'ésser presents tothora en aquesta Casa. En primer lloc, el zel en la conservació de l'autonomia i, en segon lloc, l'oportunitat d'aprofitar el debat que s'està

realitzant al si de la vida quotidiana de les universitats europees. Per història, per voluntat, per llei, aquesta Universitat és autònoma. Potser encara no té l'autonomia que desitjaríem, però sí un grau ben acceptable d'ella. Proclamar-la no vol dir voler-la; voler-la vol dir practicar-la. Per sobreviure, l'autonomia ha de restar justificada per una acció de govern i aquesta acció de govern no pot quedar limitada a una gestió tranquil·la, sovint abúlica, d'uns interessos propis dins d'uns de comuns més o menys vagues. No, perquè l'autonomia només és un mitjà per fer que aquest servei públic es doni en bones condicions a uns ciutadans que fan possible aquesta Universitat gràcies als seus impostos. La societat espanyola, com tota l'europea, està inserida en un procés de descorporativització del qual potser encara no en som prou conscients, però que pot ser-nos evident ben aviat. Per això, crec que és convenient de remarcar el paper vigilant que la norma atribueix al Consell Social. Dificilment l'autonomia podrà perdurar si un Consell Social –potser repensat–, no juga un paper important en el procés de transformació que ens espera, portat no per les lleis sinó pels fets.

El més il·lustre dels Rectors d'aquesta Universitat, el Prof. Bosch i Gimpera, escriu en les seves memòries que el Patronat de la Universitat de Barcelona va tenir com a primera missió reorganitzar la Universitat i que, quan aquesta s'hagués realitzat, la Universitat podria funcionar amb plena autonomia, restant llavors la missió del Patronat reduïda al control de l'Administració, a obtenir cabals del Govern i a aprovar certs nomenaments. De manera que –segueix l'il·lustre Rector–, quan la Universitat ja fos organitzada, hauria quedat solament com a poder moderador. Ho apor-to com a element de reflexió per l'autoritat de qui això diu.

L'autonomia ha d'ajudar a consolidar un nou ordre universitari democràtic, basat en la civilitat del diàleg i en el respecte dels acords dels nous òrgans de decisió. Fer dependre aquest respecte de la conservació d'interessos particulars pot ésser ruïnós per a l'autonomia i per a la Universitat.

Pensem que durant aquests anys, els professors de la Universitat han respost generalment per damunt del que se'ls podia exigir, pel que fa a la seva competència investigadora i docent: en aquesta casa, els ajuts a la recerca, els convenis amb l'Administració Pública i les empreses, les activitats, els col·loquis, etc. ens mostren un camí de progrés que ens ha de fer repensar l'estructura concreta d'aquesta autonomia sobre les perspectives del futur i de la crítica racional.

Tenim alguna idea sobre aquest futur?

7. ¿Què podem afegir al que acabo d'exposar-vos, Prof. Mayor Zaragoza? Potser podríem aportar només la pràctica que ens

ofereix –especialment si hi som atents–, allò que pertoca al nostre voltant més immediat.

Cal aplicar les energies de la Universitat al terreny de joc de la realitat i evitar fantasies de costos elevats.

Per ajudar a la delimitació d'aquest terreny de joc, voldria aportar algunes reflexions.

La concentració econòmica i social, preferentment de caràcter industrial, que existeix a Barcelona, és probablement única en un entorn geogràfic molt ample i que sobrepassa clarament les diferents fronteres polítiques. Les necessitats d'aquesta societat a l'any 1992, que tenim ben a la vora, podran ser satisfetes de forma indiferent per centres de formació d'aquí o de fora, alguns d'ells potser ben veïns.

Arreu es nota una inquietud en les universitats per adaptar-se a aquest espai únic i procedir a una divisió del treball entre els diferents centres universitaris europeus des de l'Atlàntic als Urals. ¿S'està quallant, doncs, un nou espai transnacional, si més no transeuropeu, de producció de la docència i de la recerca? Des del meu punt de vista, això comença a ser ja un fet.

La Universitat de Barcelona ha d'intervenir i adaptar-se a aquest corrent i reaccionar en conseqüència, i no pot resignar-se a una activitat rutinària i gairebé frustrant per als seus professors i per als seus alumnes: heus ací, doncs, la urgència d'una vitalització dels Departaments, una adaptació de què i com ensenyem, i una professionalització de l'administració universitària.

El dia 18 de setembre passat, a la ciutat de Bolonya, a la bella Piazza Maggiore, més de quatre-cents rectors aprovaven la Carta Magna de les universitats europees, document que pot ésser considerat qualsevol cosa menys trivial. Aquest document fou redactat per iniciativa del Rector de Bolonya, però aquesta Universitat va acollir la seva redacció el passat mes de gener a la Sala de Junes, primer, i a l'edifici de la donació del Doctor Pedro Pons, després.

Hauríem d'aprofitar certes ocasions per fer valer aquesta gran Universitat, gran pel tamany i per la seva qualitat. Hem de responsabilitzar-nos d'iniciar un debat general i susceptible de decisions sobre què comporta aquest procés d'adaptació de la nostra Universitat, i em referiré, a tall d'exemple, al tema de la recerca, al tema del tercer cicle, al tema de la reforma dels ensenyaments, al paper i estatut dels estudiants.

Tot això hem d'organitzar-ho i organitzar-ho bé, i hem de sentir-nos convocants i convocats per preparar el camí a una autèntica opinió universitària, diversa i activa.

8. I, tanmateix, aquest esforç d'introduir-se en el procés descrit, no pot satisfer-nos si no ens apliquem a completar-lo i a combi-

nar-lo amb unes aportacions específicament universitàries –en l'anàlisi, en la pràctica–, als problemes que preocupen el món d'avui. Un segon corrent es dibuixa, doncs, a les universitats de tot el món, i per vocació hi hem de contribuir. Perquè obrir-se a la societat –en parlem sovint– vol dir també servir-la, denunciant-la i discutint els seus supòsits no racionals. També la nostra Universitat ha de compartir amb d'altres universitats aquest esforç, que l'autoritza a parlar per tots i no per una part.

Situo aquí el problema de la pau i del desarmament, el problema de la degradació de l'equilibri entre la vida humana i el medi, el problema de la utilització de mots buits: modernitat, tecnologia de punta, etc., al marge de les exigències i efectes de la seva introducció. ¿Voleu que siguem més concrets i pròxims? Parlem doncs de l'especulació que esvaeix qualsevol intent de redreçament econòmic, perquè aprofundeix la crisi.

Cal estendre el debat a aquestes qüestions i ha de crear-se un medi perquè els que sentin aquesta responsabilitat puguin expressar-se i actuar.

9. ¿Podrem emprendre-ho tot això? ¿Comptarem amb una política responsable i ferma de les Administracions públiques, catalana i espanyola, per poder-ho portar a cap?

Són preguntes sobre les respostes de les quals planegen dubtes justificats per un passat no sempre plaent. Però, també aquí, hem de saber esperar i, fins i tot, fer impacient l'esperança.

¿Sabrà, però, la Universitat de Barcelona, adaptar-se a aquesta nova realitat apassionant i oberta, tot mantenint el caràcter públic i nacional d'aquest servei col·lectiu d'ensenyament superior, salvant-lo per Catalunya?

Alguns no s'hi sentiran partidaris; d'altres no voldran assumir la generositat de l'esforç a realitzar que comporta canvi, rigor i selecció.

Enfront dels uns i els altres hi ha –estiguem-ne segurs– una majoria activa i ben diversa, disposada a recórrer aquest apassionant camí.

Aquest Rectorat és amb ella.

Moltes gràcies!

Barcelona, 30 de setembre de 1988

Josep M. Bricall

CONSELL SOCIAL SÍNDIC DE GREUGES

Consell Social

Il·lm. Sr. President

Sr. Josep M. PUIG i SALELLAS

M. I. Sr. Secretari

Dr. Antoni FONT i RIBAS

Membres nomenats pel Govern de la Generalitat de Catalunya

Sr. Moisès BROGGI i VALLÈS

Dr. Francesc GOMÀ i MUSTÉ

Sr. Simeó MIQUEL i PAGUERA

Sr. Joan TRIADÚ i FONT

Membres nomenats pel Parlament de Catalunya

Sr. Josep M. CASTELLET i DÍAZ DE COSSÍO

Sr. Santiago GUILLÉN i FERNÁNDEZ

Sr. Xavier JUÁREZ i GÓMEZ

Dr. Pere MIRÓ i PLANS

Sr. Frederic Pau VERRIÉ i FAGET

Representació d'Ens Territorials

Representació d'Organitzacions Sindicals de Treballadors

Sr. Joan María ROMANÍ i OLIVÉ

Sra. Zara LOZANO VELILLA

Representació d'Organitzacions Empresarials

Sra. Mercè PÀNIKER i ALEMANY

Representació de l'Institut d'Estudis Catalans

Sr. Jordi CARBONELL i DE BALLESTER

Representació dels Col·legis Professionals

Sr. Josep M. ANTRÀS i BADIA

Representació de Cambres Oficials de Comerç, Indústria i Navegació

Sr. Francesc CABRÉ i MASDEU

Membres Nats

Excm. i Magfc. Sr. Rector, Dr. Josep M. BRICALL i MASIP

Excma. Sra. Secretària General. Dra. Encarna ROCA i TRIAS

Il·lm. Sr. Gerent, Pau VERRIÉ i AINAUD

Representació de la Junta de Govern de la Universitat

Professors

Dr. Manuel ARTÍS i ORTUÑO

Dr. Francesc GIRALT i PRAT

Dr. Jaume RODRÍGUEZ i PASCUAL

Dr. Ramon VALLS i PLANA

Estudiants

Sr. Juan Gaston MESSERSCHMIDT i PÉREZ

Sr. David SERRAT i VIDAL

Sr. Pere DOMINGO i SALVANY

Sr. Xavier ARANDA i FRATTAROLA

Personal d'Administració i Serveis

Síndic de Greuges

Dr. Lluís CASASSAS i SIMÓ

EQUIP RECTORAL

Equip Rectoral

Excm. i Magfc. Sr. Rector

Dr. Josep M. BRÍCALL i MASIP

Excm. Sr. Vice-rector de Docència i Estudi

Dr. Ramon VALLS i PLANA

Excm. Sr. Vice-rector de Política Científica

Dr. Joan JOFRE i TORROELLA

Excm. Sr. Vice-rector de Programació i d'Estudiants

Dr. Jaime RODRÍGUEZ i PASCUAL

Excm. Sr. Vice-rector d'Investigació

Dr. Carles MULLER i JEVENOIS

Excm. Sr. Vice-rector d'Economia i Administració

Dr. Martí PARELLADA i SABATA

***Excm. Sr. Vice-rector de Reforma dels Ensenyaments
i Professorat***

Dr. Antonio CAPARRÓS i BENEDICTO

***Excma. Sra. Vice-rectora de Relacions amb la Societat
i Encarregada de Secretaria General***

Dra. Encarna ROCA i TRIAS

Il·lm. Sr. Gerent

Sr. Pau VERRIÉ i AINAUD

1 150 ANIVERSARI
DE LA RESTAURACIÓ

INSTITUTO VENEZOLANO
DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS
DE LA RESERVA

INSTITUTO VENEZOLANO
DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS
DE LA RESERVA

INSTITUTO VENEZOLANO
DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS
DE LA RESERVA

INSTITUTO VENEZOLANO
DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS
DE LA RESERVA

INSTITUTO VENEZOLANO
DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS
DE LA RESERVA

INSTITUTO VENEZOLANO
DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS
DE LA RESERVA

INSTITUTO VENEZOLANO
DE INVESTIGACIONES CIENTÍFICAS
DE LA RESERVA

150 ANIVERSARI DE LA RESTAURACIÓ

L'any 1987 es van complir 150 anys d'ençà que la Universitat de Barcelona retornà a la ciutat comtal després del seu exili obligat a Cervera. En aquell 1837, la ciutat de Barcelona recuperava uns «Estudis Generals» que ja tenia des de 1450 i que només el càstig de Felip Vè al suport barceloní al pretendent Carles li havia fet perdre durant més de cent anys.

Aquest és, segurament, un dels més grans daltabaixos que la institució universitària catalana ha tingut al llarg dels més de 500 anys d'existència. Hem celebrat, doncs, amb el conjunt d'actes realitzats al llarg d'aquest curs passat, el final d'un període més que centenari de «Barcelona sense Universitat». La celebració més lògica, el centenari, no va poder ser gens lluida per culpa de la data: 1937. La següent ocasió d'aniversari rodó, el 150 aniversari, no podia ser desaprofitada. I més quan un altre aniversari rodó, el mig segle d'existència de la Universitat el 1950, també va passar per alt.

La celebració d'aquest aniversari, però, no es podia veure, i de fet no es va veure mai, com un conjunt de celebracions festives. Una institució d'ensenyament superior i de recerca havia de commemorar aquest 150 aniversari amb actes d'un determinat nivell cultural, sense oblidar evidentment els lúdics, i que fossin molts d'ells primeres pedres de nous costums universitaris, inicis d'una manera de fer rigorosa.

Simposi d'Història de la UB

L'acte que primer va fer-se fou el d'impulsar una reflexió multidisciplinària sobre la història de la mateixa Universitat. Malgrat la seva llarga vida, la història de la Universitat de Barcelona (UB) ha estat poc estudiada. Hi ha precedents com els dels doctors Balari, Soldevila, Antoni de la Torre o Jordi Rubió, entre d'altres. Però mancava una història més completa que abastés tots els períodes històrics i totes les disciplines tractades al seu si. Aquesta història no la podia fer un sol historiador. L'amplitud del tema, la diversitat dels coneixements en molts camps, les grans interrelacions van portar al plantejament de fer una obra col·lectiva. D'aquí el Simposi d'Història de la Universitat de Barcelona que va tenir lloc el mes de febrer.

No es pot dir que el resultat final hagi estat la confecció de la història definitiva, ni de bon tros completa, de la Universitat de Barcelona. Ha estat un primer pas en aquest camí cap a aquesta història. En total van ser 77 les comunicacions rebudes i llegides al Simposi que van aportar noves dades tant d'aspectes estruc-

turals («L'edifici vuitcentista», «La decoració del Paraninfo», «La descentralització territorial», «L'escultura de l'edifici central», «L'emblema», etc.), com d'ensenyaments específics (la cirurgia, el dret internacional, la toxicologia, la metal·lúrgia, el cinema, les humanitats i la geografia al segle XIX, la medicina legal, Filosofia i Lletres a Tarragona, la psicologia, l'antropologia, la biologia, l'arqueologia, la genètica, l'economia, etc.), d'aspectes determinats en el temps («L'Escola Lliure de Medicina catalana -1903-1931-», «Els orígens lleidatans», «Tres moments de la Universitat Autònoma», «El Col·legi de Farmàcia el curs 1840-41», «Plans d'estudi a Farmàcia 1845-1886», «La provisió de càtedres el 1700», «Dades per a la història de la UB: 1863-1883»), i de personatges concrets (Llorens i Barba, el baró de Bonet, Ferrer i Garcés, Antoni Morales i Pérez, Emilio Gimeno Gil, Ignasi Valentí i Vivó, Ramon Ferrer i Garcés, Santiago Ramon i Cajal, Manuel Saforcada, Antoni Coca i Cirera, Felip Mateu i Llopis, Josep de Storch i Pla, Narcís Carbó i Aloy, etc.). A la vista d'aquest resum força exhaustiu de les comunicacions rebudes, ja es veu que som lluny de la *història definitiva de la Universitat de Barcelona*. Però s'ha complert l'objectiu de posar una pedra singular en aquesta història que, a més, es va fent encara dia a dia.

Altres simposis

És àmpliament acceptat que una Universitat mostra el grau de maduresa dels seus professors i l'alçada de la seva investigació mitjançant les reunions en les quals atrau especialistes d'altres universitats, d'universitats amb alt nivell científic. En aquest terreny, la UB ja fa anys que organitza simposis i reunions internacionals als quals acudeixen primeres personalitats mundials en les respectives matèries. Aquest curs 87-88 no ha estat dels menys destacats, ja que més d'un dels simposis celebrats s'ha organitzat com a contribució d'alt nivell a aquest aniversari. Potser el que va tenir més transcendència pública va ser el que el novembre de l'any passat va aplegar les primeres autoritats mundials sobre el període històric de la segona meitat del segle XIV a la Corona d'Aragó. Durant onze dies es va analitzar una època -en 27 conferències-, justament als *600 anys de la mort de Pere el Cerimoniós*, en la qual Catalunya posà els fonaments decisius per a la seva realitat com a nació. El Tinell, les Drassanes, l'edifici de la Generalitat, Santa Maria del Mar, la Llotja, les muralles del raval, de Montblanc, de Morella i de Xàtiva són

alguns dels signes de la puixança d'aquell regnat que va ser convenientment ressaltada pels participants del Simposi: catalans, aragonesos, valencians, castellans i italians de reconegut prestigi.

La *4th International conference on polymer supported reactions in organic chemistry* i l'*XIème. Congrés Internacional de la Societat Rencesvals*, a l'altre extrem del curs, han aplegat especialistes reconeguts de França, Alemanya Federal, EE.UU, Itàlia, Suïssa, Gran Bretanya, Canadà, Japó, Bèlgica i Països Baixos. El conjunt d'actes científics -que moltes vegades han estat organitzats com a contribució especial a la celebració del 150 aniversari- han consolidat la pràctica d'organització de simposis internacionals a la nostra Universitat, eina indispensable d'intercanvi i aprenentatge, dels nostres professors amb els més destacats especialistes internacionals.

I així hi ha hagut un *Simposi sobre Astrofísica i Cosmologia* (Formació i evolució de les estructures de l'Univers): 12 i 13 d'abril amb quatre dels més destacats astrofísics mundials: A. de Rújula (Univ. de Boston), P.J.E. Peebles (Univ. de Princeton), M.J. Rees (Univ. de Cambridge) i el francès J. Audouze.

En un pla d'inferior extensió en temps, però no de menor nivell científic, hi ha hagut conferències sobre variades qüestions. Per exemple, *La desertització a la conca mediterrània*, el 22 d'abril, amb conferenciants de la UB i de Montpeller, i *La geologia i la seva projecció*, del 23 al 26 de novembre de 1987, amb l'anàlisi de la geologia a diferents parts del món i conferenciants de la UB i les Universitats de Boston, Salta (Argentina) i Londres. També, la conferència i exposició sobre l'estada com a professor a la Universitat de Barcelona de Santiago Ramón y Cajal.

Un cicle que se sortia de la tradicional línia de les conferències i simposis va ser la presentació a la Facultat de Física, del 2 al 7 de maig, de 9 vídeos gravats el novembre de 1985 al Teatre-Museu Dalí de Figueres quan científics i filòsofs van discutir en sis ponències magistrals sobre el paper actual de l'atzar a la ciència.

Reflexions sobre la pròpia Universitat

Una part consubstancial amb l'essència del concepte «universitat» és la crítica, amb l'autocrítica inclosa. Sense una tasca continuada, amb profunditat i rigor, de crítica de la societat i dels seus valors acceptats, la universitat no seria el que ha de ser. I la societat no avançaria, no evolucionaria. Aquest curs del 150

Aniversari, la Universitat ha volgut incloure una reflexió sobre ella mateixa, sobre la seva estructura, el paper que compleix al si de la societat i el seu futur. L'alt grau d'interès de conferenciant i conferències ha aconsellat recollir-les en un llibre de pròxima aparició.

Aquest cicle de conferències va fer-se entre el 4 i el 18 de març, amb una presentació a càrrec del Rector de la Universitat de València i un acte de cloenda presidit pels filòsofs José Mª Valverde i José Luis L. Aranguren. Al mig, reflexions sobre el creixement demogràfic (Anna Cabré i Isabel Pujades), la demanda universitària a Catalunya (Pere Leonart), la Universitat a les societats industrials avançades (Francisco Fernández Buey), la reforma dels ensenyaments (Antoni Caparrós) i el finançament de les universitats (Martí Parellada).

En aquest terreny de la reflexió sobre la pròpia universitat, està engegat ja un gran debat a totes les universitats espanyoles: el de la reforma dels ensenyaments. Les comissions d'experts ja han fet les seves propostes de canvis en les carreres i propostes de carreres noves. Es tractava, i el procés encara no s'ha acabat, que més gent hi digués la seva, en especial els protagonistes dels canvis: professorat i alumnes. Les divisions de Ciències Jurídiques, Econòmiques i Socials i de Ciències de l'Educació han estat les que aquest curs passat han fet ja debats públics. La Universitat de Barcelona, a través de la seva Junta de Govern, va aprovar unes línies generals, unes propostes, per a aquestes reformes (Junta de Govern de 21 de desembre de 1987).

Com un avenc a les noves titulacions, la UB va començar el curs amb un nou centre: la Facultat d'Odontologia. I com una contribució a l'impuls a la investigació, que no podia estar absent en aquest 150 Aniversari, la UB va acollir el Secretari general del Plan Nacional de Investigación Científica y Desarrollo Tecnológico, el qual va presentar aquest Pla al conjunt de les tres universitats catalanes. Paral·lelament, la UB va ser present a la presentació a Barcelona del projecte Erasmus, presentació que va fer el comissari europeu Manuel Marín.

També s'ha volgut aprofitar l'impuls de «fer coses» que ha comportat la celebració del 150 Aniversari per aprofundir, una mica més, en un terreny en què els dos anys darrers ja s'hi havien posat fonaments sòlids, amb resultats molt positius: l'estreyniment de relacions amb l'empresa, amb el món industrial i amb les administracions públiques. El balanç de la Fundació Bosch i Gimpera ja surt a un altre capítol d'aquesta Memòria. Aquí destaquem dues manifestacions enquadrades en aquesta

comemoració: la participació de la UB a l'Expoquímica-87 i a l'Expodidàctica-87 i la «Jornada de portes obertes a la indústria» de la Facultat de Física. Exemples tots tres d'inici d'actuacions que obren el camí a actuacions similars en altres camps i de continuïtat dels ara iniciats.

Actes culturals

L'ocasió del 150 Aniversari s'ha aprofitat també per trencar col·laboracions amb institucions culturals o financeres per a l'organització d'actes de diversa mena. Culturals, en primer lloc, com el cicle «Autor, Interlocutor», amb cinc sessions amb un autor i un interlocutor cada una. Hi van participar els autors Gonzalo Torrente Ballester, Fernando Lázaro Carreter, Fernando Savater, Juan Benet i Juan García Hortelano. Els seus interlocutors respectius van ser Joaquim Marco, Pere Gimferrer, Manuel Vázquez Montalbán, Eduardo Mendoza i Lluís Izquierdo. L'organització va ser de la Fundació Caixa de Catalunya. Aquesta institució és la que l'octubre de 1988 finança el muntatge de l'Exposició Le Corbusier. Una exposició que atraurà molta gent que segurament serà la primera vegada, o la segona, que posen els peus a la Universitat. Una exposició muntada a l'edifici central de la Universitat, com ho va ser la de presentació de l'esforç ciutadà per aconseguir els Jocs Olímpics.

Una altra col·laboració amb una altra Fundació ha estat la del Cercle d'Economia, amb qui no només s'han muntat els cursos fets a empreses per a alumnes d'Econòmiques (se'n parla en un altre apartat) sinó també conferències, com la del Secretari d'Estat per a la Cooperació Internacional, Luis Yáñez, el 18 d'abril, sobre «La política de cooperació espanyola: una perspectiva internacional para la Universidad y la empresa». En aquest acte es donava una doble cooperació, ja que a la mencionada amb la Fundació Cercle d'Economia es coincidía amb la Secretaria d'Estat, amb qui també s'han muntat els Cursos de preparació per a l'Escola Diplomàtica.

De les col·laboracions amb institucions culturals, destaquem les establertes amb els principals instituts de llengües estrangeres de Barcelona. A aquest apartat correspon la conferència de John W. Chandler, president de l'Associació d'Universitats americanes dels EE.UU., en col·laboració, lògicament, amb l'Institut Nord-americà.

Música, teatre i cinema

En un col·lectiu, però, en què la majoria aclaparadora és gent jove, una commemoració-aniversari, per moltes parts acadèmiques, serioses, que hi hagi d'haver no pot oblidar la vessant lúdica. I aquest apartat conté novetats diverses que han nascut, també, amb voluntat de continuïtat. Així, la música és l'aspecte no acadèmic del 150 Aniversari que més profusament s'ha prodigat. Per una banda, amb les col·laboracions amb l'Institut Francès (el cantant Renaud –a Artículo 26– i el jazzman Didier Lockwood –a Zeleste–) i per l'altra amb col·laboracions diverses, com ara la Direcció General de Música de la Generalitat en el llarg cicle «Música a la Universitat», que ha comprès 10 concerts celebrats a l'edifici central de la plaça Universitat i a la Facultat de Biològiques a Pedralbes, dels quals 8 han estat de música clàssica, un de jazz i un d'òpera de cambra representada, precisament, el 21 de juny, el Dia de la Música, dia en què hi hagué també dues altres vetllades musicals a la UB, o, finalment, la col·laboració de l'Òpera de Cambra de Catalunya en la Marató de Noves Veus.

Amb l'Institut Francès també hi ha hagut dues altres col·laboracions: una sessió teatral al Paranimf (a càrrec del grup *Beaux Quartiers*) i el cicle «Cinema i Universitat» a la Filmoteca, cicle en el qual també col·laborà l'Institut Alemany. En aquest cicle es van projectar, al llarg d'una setmana, 14 pel·lícules, entre mig i llargmetratges, totes elles relacionades amb la vida universitària. Finalment, el quart institut amb el qual s'ha muntat un acte conjuntament ha estat el Britànic: un monòleg d'obres de Shakespeare per l'actor Peter Whitbread. Col·laboracions totes elles que han obert un camp inexplorat per facilitar al món universitari l'accés a aspectes de la cultura dels països que ens són més propers.

El concert de Nadal, consagrat ja amb aquesta denominació en la seva primera edició, ha estat també un altre dels fets culturals que es pretén esdevinguin tradicionals.

Un altre tipus de col·laboracions s'han establert amb entitats molt diverses i que segurament poden anar canviant d'any en any, però que aquest curs s'han acollit també al 150 Aniversari. Són per exemple el recital d'en Raimon al Paranimf, en un acte en solidaritat amb Nicaragua, i el cicle de conferències sobre «La Universitat, el Tercer Món i la cooperació per al desenvolupament», organitzat pels «Universitaris pel Tercer Món», que es van fer a diverses facultats de Pedralbes el mes d'abril.

Moltes altres activitats han estat organitzades per la mateixa universitat o han estat acollides entre les parets, o jardins, dels

seus múltiples edificis. Totes elles han portat l'epítet del 150 Aniversari, però no només perquè coincidien en el temps amb aquesta commemoració, sinó perquè moltes vegades, ja s'ha dit, el 150 Aniversari ha estat l'oportunitat per engegar una activitat que en molts casos haurà creat hàbit. Actes com la Festa de l'Estudiant, les presentacions públiques de llibres editats per la universitat, els Jocs Universitaris dels Països Catalans, el Campionat d'Espanya universitari d'esports d'equip, les 24 hores d'esport universitari, el cicle de conferències d'ambaixadors estrangers a Madrid sobre «Problemes actuals de les relacions internacionals», etc., etc.

En el camp de les arts plàstiques, la contribució al 150 Aniversari ha vingut a través del cartell que el pintor Antoni Clavé va fer expressament i que va ser editat, sota la seva personal direcció, amb motiu del Dia del Llibre. Aquest dia, i ja per tercer any, un pintor català de renom fa per a la Universitat una obra que es pot convertir en cartell. I el d'aquest any, d'Antoni Clavé, porta explícitament la menció del «150 Aniversari de la Restauració».

Finalment, cal fer una referència a la separata que la revista «L'Avenç» va dedicar a aquest 150 Aniversari, la presentació de la qual va ser escrita pel Rector. I també una recuperació ja feta i una per fer. La feta, la del retrat a l'oli d'Alfons XII, quadre que va presidir el Paranimf de 1881 a 1885 i que des de 1932 estava dipositat a la Junta de Museus de Barcelona. I la recuperació ja decidida però encara pendent és la de l'escut de la Universitat de Barcelona, o més ben dit de l'Estudi General de Barcelona, que ara és al Museu d'Història de la Ciutat i que des del segle XVI havia estat a la porta de l'edifici de l'Estudi General a l'actual Rambla de Canaletes. Un testimoni de la Universitat de Barcelona d'abans del seu exili forçat a Cervera que ha de tornar com a clausura simbòlica dels actes celebrats durant aquest curs del 150 Aniversari del retorn de la Universitat a Barcelona.

2 ACTIVITAT DOCENT

ACTIVITAT DOCENT

L'activitat docent en els ensenyaments de primer i de segon cicle s'ha desenvolupat durant el curs acadèmic amb tota normalitat, i ha estat ampliada l'oferta d'ensenyaments en les Divisions IV i VI amb els estudis d'Odontologia en la Divisió de Ciències de la Salut, i amb els d'Empresarials en la Divisió de l'Estudi General de Lleida, que ha iniciat simultàniament els dos primer cursos, com a Diplomatura de la Facultat de Dret d'aquesta Divisió.

Pel que fa als Centres Adscrits, la U.B. ha signat un total de vuit convenis d'adscripció i col·laboració amb les següents Escoles Universitàries:

Escola Universitària de Formació del Professorat d'EGB «Jaume Balmes»

Escola Universitària d'Estudis Empresarials d'Osona

Escola Universitària de Treball Social de l'ICESB

Escola Universitària de Treball Social de Tarragona

Escola Universitària de Formació del Professorat d'EGB «Blanquerna»

Escola Universitària de Treball Social de la Creu Roja de Lleida

Col·legi Universitari «Abad Oliba» de Barcelona (Estudis de Dret i de Ciències Econòmiques)

També durant aquest curs s'han aprovat els estudis de Ciències Empresarials i d'Enologia, per a la Divisió VII, ubicats a Reus i Tarragona, respectivament. Aquesta ampliació d'ensenyaments correspon, en el primer cas, a la voluntat de descentralització territorial dels estudis universitaris per part de la U.B., i, en el segon cas, a la creació de nous estudis que siguin d'interès per a la societat en el seu conjunt, que reclama una major diversificació de l'oferta d'ensenyaments universitaris.

El Pla d'Estudis d'Enologia, aprovat per la Junta de Govern del mes d'abril de 1987, ha estat elaborat considerant allò que estipula l'Oficina internacional de la vinya i del vi, el model de diplomatura de l'Institut d'Enologia de Bordeus (Universitat de Bordeus II) i el Centre d'Enologia de Montpellier (Universitat de Montpellier II), així com el pla d'estudis del Cours de Viticultura i Enologia de la Universitat de Torí (Itàlia).

S'ha estructurat la diplomatura en 3 anys de durada i un total de 252 crèdits, dels quals el 53 % són crèdits pràctics.

Pel que fa als estudis de tercer cicle, a continuació es relaciona, per Divisions, els totals dels cursos de doctorat i de postgrau, aprovats per la Junta de Govern de la Universitat, que indiquen,

de forma exhaustiva, les línies de recerca dels Departaments així com la seva projecció a la societat amb l'oferta de cursos d'especialització, adreçats als professionals dels diferents àmbits de les administracions públiques i de les empreses.

Es completa aquesta informació amb la relació dels òrgans de govern de les Divisions, els Departaments i les Facultats i Escoles, i amb un informe detallat de les activitats portades a terme per l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) i per l'Escolà d'Idiomes Moderns, que són dues eines fonamentals per a la millor formació i reciclatge tant dels estudiants com dels professors de la nostra Universitat.

Divisió I. Ciències Humanes i Socials

President: Dr. Gabriel OLIVER i COLL

Vice-president: Dr. Rafael ARACIL i MARTÍ

Secretari: Dr. Jaume MASCARÓ i PONS

Caps d'estudis:

Geografia i Història

Dr. Pedro L. CLAVERO i PARICIO

Filologia

Dr. Jesús TUSÓN i VALLS

Filosofia

Dr. Antoni BELTRAN i MARI

Belles Arts

Dra. Pilar PALOMER i MATEOS

Caps de departament

Filologia Clàssica

- Dr. José Luís Vidal i Pérez

Filologia Semítica

- Dr. Gregorio de Olmo i Lete

Filologia Espanyola

- Dr. Joaquim Marco i Revilla

Filologia Catalana

- Dr. Joan Solà i Cortasa

Filologia Romànica

- Dr. Alain Verjat i Massmann

Filologia Anglo-Germànica

- Dra. Pilar Zozaya i Ariztia

Història de l'Art

- Dr. Oriol Martorell i Codina

Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia

- Dr. Josep M. Fullola i Pericot

Història Medieval, Paleografia i Diplomàtica

- Dr. Manuel Riu i Riu

Història Moderna

- Dr. Pere Molas i Ribalta

Història Contemporània

- Dr. Josep Florit i Capella

Antropologia Cultural i Tercer Món

- Dra. M. Jesús Buxó i Rey

Geografia Física i Anàlisi Geogràfica Regional

- Dr. Joan Vila i Valentí

Geografia Humana

- Dr. Carles Carreras i Verdaguer

Lògica, Història i Filosofia de la Ciència

- Dr. Jesús Mosterín i de las Heras

Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

- Dr. Manuel Cruz i Rodríguez

Filosofia Teorètica i Pràctica

- Dr. Artur Juncosa i Carbonell

Representació i Anàlisi Compositiva

- Dr. Antoni Pedrola i Font

Processos de l'Expressió Plàstica

- Dr. Joan Mayné i Torres

Estructura de la Imatge i de l'Entorn

- Dr. Jaume Coll i Puig

- **Facultat de Geografia i Història**

Degà: Dr. Salvador CLARAMUNT i RODRÍGUEZ

Vice-degà: Dr. Tomàs VIDAL i BENDITO

Secretari: Dr. Antoni JOSÉ i PITARCH

- **Facultat de Filologia**

Degà: Dr. Ramon PLA i ARXÉ

Vice-degana: Dra. M. Teresa CABRÉ i CASTELLVÍ

Secretari: Dr. Josep Enric GARGALLO i GIL

- **Facultat de Filosofia**

Degana: Dra. Margarida BOLADERAS i CUCURELLA

Vice-degana: Dra. M. Gràcia MANZANO ARJONA

Secretari: Dr. Norbert BILBENY i GARCIA

- **Facultat de Belles Arts**

Degà: Dr. Miquel QUÍLEZ i BACH

Vice-degà: Dr. Domènec CORBELLA i LLOBET

Secretari: Dr. Luis Felipe ORTEGA de UHLER

Cursos de doctorat (1986-1989)

Mite i discurs racional a la cultura grega.
Metodologia de la investigació i aplicacions diacròniques en Filologia llatina.
Història de la ciència àrab.
Morfologia dels textos hebreus i arameus.
Poètica dels vers i de la prosa.
Metodologia i creativitat.
Problemes i mètodes de la lingüística catalana.
Teoria i pràctica de la literatura catalana I.
La narrativa romànica (antiga, moderna i contemporània).
Les relacions entre el món hispànic i anglo-germànic. Aspectes lingüístics, literaris i culturals de les traduccions.
Art català: història, teoria i crítica.
La península ibèrica dins de l'àmbit de la Mediterrània a l'antiguitat.
La societat medieval i les seves fonts i testimonis documentals i arqueològics.
Història del poder a l'Europa moderna.
Història contemporània.
Antropologia i història. La memòria popular.
Paisatge, regió i medi ambient.
Pensament geogràfic i ordenació del territori.
Lògica matemàtica.
Filosofia i història de la ciència.
Hermenèutica filosòfica i hermenèutica cultural.
El repte tecnològic: fonaments i problemes crítics, metafísics i ètics.
Metodologia i tècniques artístiques.
L'expressió plàstica: fonaments, processos metodològics i realitzacions projectuals.

Producció d'imatges i configuració de l'entorn.
La literatura hebreo-aramèica i el seu rerefons cultural.
Lingüística i creativitat.
Lexicografia i dialectologia.
Teoria i pràctica de la literatura catalana II.
Aplicacions de la lingüística.
Aspectes socials i culturals de la literatura en llengua anglesa o alemanya a partir de la Segona Guerra Mundial.
L'artista i la societat.
Actualitat de la investigació històrico-arqueològica a la Mediterrània.
Economia i societat en la Baixa Edat Moderna.
Història i societat – segles XIX i XX.
L'organització del món humà.
Racionalitat i realització humana.
Metodologia i tècniques artístiques.
Entorn: art i disseny.

Cursos de postgrau

Història de les dones (2 anys).
Pintura mural.

Divisió II. Ciències Jurídiques, Econòmiques i Socials

Presidenta: Dra. Victoria ABELLÁN i HONRUBIA
Vice-president: Dr. Albert BIAYNA i MULET
Secretari: Dr. Gabriel CORTÉS i MARQUÉS
Caps d'estudis:
Dret
Dr. Esteve OROVAL i PLANAS
Ciències Econòmiques
Dr. Joaquím NOVELLA i IZQUIERDO
Estudis Empresarials
Dra. M. Ángeles BONACASA i RODRÍGUEZ

Caps de departament

Dret Civil

- Dr. Fernando Badosa Coll

Dret Administratiu

- Dr. Tomàs Font Llovet

Dret Mercantil i Dret del Treball i de la Seguretat Social

- Dr. Eduardo Polo Sánchez

Dret Constitucional i Ciència Política

- Dr. Miguel Ángel Aparicio Pérez

Dret Penal i Ciències Penals

- Dr. Santiago Mir Puig

Dret i Economia Internacionals

- Dra. Alegria Borrás Rodríguez

Història del Dret i Dret Romà

- Dr. Joan Miquel González de Audicana

Història i Institucions Econòmiques

- Dr. Jordi Nadal Oller

Sociologia i Metodologia de les Ciències Socials

- Dr. Salvador Giner de San Julián

Teoria Econòmica

- Dr. Juan Tugores Ques

Política Econòmica

- Dr. Fabià Estapé Rodríguez

Economia Política, Hisenda Pública i Dret Financer i Tributari

- Dr. Amadeu Petitbo i Juan

Matemàtica Econòmica, Financera i Actuarial

- Dr. Alfonso M. Rodríguez Rodríguez

Comptabilitat

Tècniques Empresarials

- Dra. Trinidad Sancho Insa

Economia i Organització d'Empreses

- Dr. Jaime Gil Aluja

Econometria, Estadística i Economia Espanyola

- Dr. Manuel Artís Ortuño

- Facultat de Dret

Degà: Dr. Joaquim TORNOS i MAS

Vice-degà: Dr. Jordi CAPO i GIOL

Secretària: Dra. Núria BOUZA i VIDAL

- Facultat de Ciències Econòmiques

Degà: Dr. Lluís ARGEMÍ i D'ABADAL

Vice-degà: Dr. Dídac RAMÍREZ i SARRIÓ

Secretari: Dr. Ramon SÀNCHEZ i TABARES

- Escola Universitària d'Estudis Empresarials

Director: Dr. Pedro ALEGRE i ESCOLANO

Sots-director: Dr. Antonio GARRIDO i TORRES

Secretària: Dra. Isabel VIDAL i MARTÍNEZ

Cursos de doctorat (1986-1989)

Estructura constitucional i funcionament polític.

Dret penal.

Estudis internacionals.

Sociologia i ciència política contemporània.

Anàlisi econòmica.

Economia internacional i desenvolupament.

Economia del sector públic.

Mètodes matemàtics en l'anàlisi econòmico-financera.

Noves estratègies de gestió i administració davant la C.E.E.

Mètodes quantitius en economia.

Noves orientacions del dret civil català. Constitució i dret civil: dret del consumidor.

Desenvolupament constitucional i administracions públiques:

Dret mercantil comparat i dret del treball comparat.

Dret penal i ciències penals.

Les arrels i la formació del dret civil català (ss. VIII-XIX).

Dret financer i tributari.

Cursos de postgrau

Economia de la salut i gestió dels serveis sanitaris.

Hisenda autonòmica i local.

Mètodes quantitativs en economia.
Sociologia del coneixement.
Gestió financera i borsària.
Assessor d'inversions.
Creació i organització d'empreses.
Empreses cooperatives III (2 anys).
Tributari (2 anys).
Tècniques de gestió en finances internacionals.

Divisió III. Ciències Experimentals i Matemàtiques

President: Dr. Salvador REGUANT i SERRA
Vice-president: Dr. Enric Isidre CANELA i CAMPOS
Secretari: Dr. Josep M. PONS i RÀFOLS

Caps d'estudis:

Biologia

Dr. Jordi OCAÑA i REBULL

Química

Dr. Miquel PERICÀS i BRONDO

Física

Dr. Lluís NAVARRO i VEGUILLAS

Matemàtiques

Dr. Josep PLA i CARRERA

Geologia

Dr. Jordi MARTINELL i CALLICÓ

Caps de departament

Biologia Animal

– Dr. Jacint Nadal Puigdefàbregas

Biologia Vegetal

– Dr. Josep Vigo Bonada

Microbiologia

– Dr. Antoni Juárez i Giménez

Genètica

– Dra. Roser González Duarte

Ecologia

– Dr. Joan-Domènec Ros Aragonès

Bioquímica i Fisiologia

– Dr. Marià Alemany Lamana

Química i Física

– Dr. Fausto Sanz Carrasco

Química Orgànica

– Dr. Josep Castells Guardiola

Química Inorgànica

– Dr. Joaquim Sales Cabré

Química Analítica

– Dra. Gemma Rauret Dalmau

Enginyeria Química i Metal·lúrgica

– Dr. José Costa López

Física de l'Atmosfera, Astronomia i Astrofísica

– Dr. Ramon Canal Masgoret

Física Aplicada i Electrònica

– Dr. Josep M. Codina Vidal

Física Fonamental

– Dr. Josep Llosa Carrasco

Estructura i Constituents de la Matèria

– Dr. Rolf Tarrach Siegel

Estadística

– Dr. Carles M. Cuadras Avellana

Matemàtica Aplicada i Anàlisi

– Dr. Joan Cerdà Martín

Àlgebra i Geometria

– Dr. Eduard Casas Alvero

Cristal·lografia, Mineralogia i Dipòsits Minerals

– Dr. Xavier Solans Huguet

Geologia Dinàmica, Geofísica i Paleontologia

– Dr. Mariano Marzo Carpio

Geoquímica, Petrologia i Prospecció Geològica

– Dr. Albert Casas Ponsati

– Facultat de Biologia

Degana: Dra. Esther SIMÓN i MARTÍNEZ

Vice-degà: Dr. Miquel LLOBERAS i SANDE

Secretari: Dr. Carles RIBERA i ALMERJE

– Facultat de Química

Degà: Dr. Enrique PEDROSO i MÜLLER

Vice-degà: Dr. Fidel CUNILL i GARCIA

Secretari: Dr. Miquel ESTEBAN i CORTADA

– Facultat de Física

Degà: Dr. Pere SEGLAR i COMES

Vice-degà: Dr. Joan Ramon MORANTE i LLEONART

Secretari: Dr. Gaspar ROSSELLÓ i NICOLAU

- **Facultat de Matemàtiques**

Degà: Dr. Josep M. FONT i LLOVET
Vice-degana: Dra. Marta SANZ i SOLÉ
Secretari: Dr. Antoni BENSENY i ARDIACA

- **Facultat de Geologia**

Degà: Dr. Pere F. SANTANACH i PRAT
Vice-degà: Dr. Pere BUSQUETS i BUEZO
Secretari: Dr. David SERRAT i CONGOST

Cursos de doctorat (1986-1989)

Biologia animal.
Biologia vegetal.
Microbiologia.
Genètica.
Ecologia.
Ecologia (cont.)
Bioquímica i fisiologia.
Química fonamental.
Química orgànica.
Química orgànica (cont.)
Química inorgànica.
Química analítica del medi ambient i de la pol·lució.
Enginyeria química i ciència dels materials.
Física de l'atmosfera, astronomia i astrofísica.
Física de l'atmosfera, astronomia i astrofísica (cont.)
Tecnologia i caracterització dels materials.
Física dels materials.
Estructura i constituents de la matèria.
Estadística.
Matemàtica aplicada i anàlisi.
Àlgebra i geometria.

Cristal·lografia.
Dinàmica de conques i geofísica.
Dinàmica de conques i geofísica (cont.)
Geologia econòmica.
Geologia econòmica (cont.)
Estructura i funcionalisme dels vegetals i de les fitocenosis.
Fisiologia de les plantes en relació amb el medi.
Microbiologia ambiental i biotecnologia.
Bioquímica.
Enginyeria química.
Ciència dels materials metàl·lics i enginyeria metal·lúrgica.
Formació i tractament de la imatge òptica.
Física fonamental.
Probabilitats i estadística.
Tectònica i geofísica.
Anàlisi de conques, geomorfologia i paleontologia.

Cursos de postgrau

Ciències dels materials.
Vulcanologia.
Formació especialitzada en tècniques del buit.
Curs intensiu de tècniques ambientals: contaminació atmosfèrica.

Divisió IV. Ciències de la Salut

President: Dr. Jordi MARSAL i TEBÉ
Vice-president: Dr. Jordi DE BOLÓS i CAPDEVILA
Secretari: Dr. Santiago DIAZ DE QUIJANO i ARANA
Caps d'estudis:
Medicina
Dr. Antoni COCA i PAYERAS
Farmàcia
Dr. Miquel MORETÓ i PEDRAGOSA

Psicologia

Dr. Enric Pol URRUTIA

Odontologia

Dr. Ignasi SERRA i RENOM

Infermeria

Sra. Lourdes GARCIA i VIÑETS

Caps de departament**Ciències Morfològiques i Odontostomatologia**

- Dr. Víctor Gotzens García

Biologia Cel·lular i Anatomia Patològica

- Dr. Oriol Bachs Valldeu

Productes Naturals, Biologia Vegetal Sanitària i Edafologia

- Dr. J. Antonio Seoane Camba

Microbiologia i Parasitologia Sanitàries

- Dr. José Gaspar Lorén Egea

Ciències Fisiològiques, Humanes i de la Nutrició

- Dr. Faust García Hegardt

Farmacologia i Química Terapèutica

- Dr. Mario Rubiralta Alcañiz

Farmàcia

- Dr. Claudi Faulí Trillo

Medicina

- Dr. Albert Torras Rabasa

Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques

- Dr. Miquel Àngel Nalda Felipe

Especialitats Mèdiques

- Dra. M. Anunciació Martín Mateos

Psiquiatria i Psicobiologia Clínica

- Dr. Miguel Sánchez Turet

Salut Pública i Legislació Sanitària

- Dr. Jacint Corbella Corbella

Metodologia de les Ciències del Comportament

- Dr. Jaume Arnau Gras

Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic

- Dr. Josep M. Tous Ral

Psicologia Bàsica

- Dr. Miguel Serra Raventós

Psicologia Social

- Dr. Federico Munné Matamala

Psicologia Evolutiva i de l'Educació

- Dr. César Coll Salvador

Infermeria Fonamental i Mèdico-Quirúrgica

- Sr. Javier Colina Torralba

Infermeria de Salut Pública, Salut Mental i Materno-Infantil

- Sra. M. Rosa Martínez Barellas

- Facultat de Medicina

Degà: Dr. Francisco NAVARRO i LÓPEZ

Vice-degà: Dr. Jordi DOMINGO i FELIUBADALÓ

Secretari: Dr. Emili HUGUET i RAMIÀ

- Facultat de Farmàcia

Degà: Dr. Joan BOSCH i CARTES

Vice-degà: Dr. Joan AGUILAR i PIERA

Secretari: Dr. Joan ESTEVA i DE SAGRERA

- Facultat de Psicologia

Degana: Dra. Carme TRIADÓ i TUR

Vice-degana: Dra. Montserrat FREIXA i BLANXART

Secretària: Dra. Maria FORNS i SANTACANA

- Facultat d'Odontologia

COMISSIÓ GESTORA

President: Dr. Arturo COSTA i CAMPOS

Vocals:

Dr. Ramon BARTRONS i BACH

Dr. Esteve BRAU i AGUADÉ

Dr. Carles CANALDA i SAHLI

Dr. Guillermo RASPALL i MARTÍN

Sr. Josep M. FARRANDO i BOIX

- Escola Universitària d'Infermeria

Directora: Sra. Rosa M. BLASCO i SANTAMARIA

Vice-directora: Sra. Glòria NOVEL i MARTÍ

Secretària: Sra. Pilar ANTÓN i ALMENARA

Cursos de doctorat (1986-1989)

Organogènesi i anatomia clínica i aplicada.

Organogènesi i anatomia clínica i aplicada (cont.)

Tècniques clíniques en odontostomatologia.

Biologia i patologia cel·lulars.

Neurobiologia.
Neurobiologia (cont.)
Productes naturals i sanitat ambiental.
Farmàcia.
Hepatologia.
Hemoteràpia i hemostàsia.
Cardiologia (fisiopatologia cardiovascular).
Endocrinologia.
Investigació en oftalmologia.
Pediatría.
Psiquiatria i psicobiologia: aspectes clínics i experimentals.
Salut pública i legislació sanitària.
Salut pública i legislació sanitària (cont.)
Neurociència cognitiva i diferències individuals.
Models explicatius en psicolingüística.
La relació entre els aspectes psicològics i socials en l'estudi i intervenció del comportament humà.
Biologia vegetal: productes naturals.
Sanitat ambiental i edafologia.
Microbiologia farmacèutica aplicada.
Microbiologia i parasitologia clíniques.
Metodologies actuals en ciències biomèdiques.
Farmacologia.
Química orgànica i farmacèutica.
Doctorat en farmàcia.
Hepatologia (fisiopatologia hepatològica).
Endocrinologia.
Pneumologia (fisiopatologia respiratòria aplicada).
Fisiopatologia renal i hipertensió arterial.
Malalties infeccioses.

Morfofisiopatologia dermatològica.
Neurofisiopatologia.
Hematologia (hematologia clínica i biològica).
Mètodes d'investigació en les malalties musculars.
Oncologia mèdica.
Anestesiologia i reanimació.
Otoneurologia i patologia de la base del crani.
Cirurgia vascular.
Obstetrícia i ginecologia.
Avaluació de les ciències del comportament: metodologia i aplicacions.
Psicologia i currículum escolar.

Cursos de postgrau

Alimentació, nutrició i dietètica.
Drogodependències.
Genètica molecular.
Ciències de l'alimentació i la nutrició.
Especialització en farmacologia.
Mètodes i tècniques d'anàlisi de dades.
Ciències de la salut.
Introducció a la medicina de l'educació física i l'esport.
Pertorbacions del llenguatge i l'audició –Logopèdia–.
Càncer de pell.

Divisió V. Ciències de l'Educació

President: Sr. Josep M. ROTGER i CERDÀ
Vice-president: Dr. Jesús GARANTO i ALÓS
Secretari: Sr. Joan PERERA i PARRAMON

Caps d'estudis:

Pedagogia

Dr. Ernest MASCORT i DIEZ

Formació de Professorat d'E.G.B.

Sra. Rosa LLOBERA i JIMÉNEZ

Caps de departament

Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació

- Dr. Antonio Benito Echeverria Samanes

Teoria i Història de l'Educació

- Dr. Buenaventura Delgado Criado

Didàctica de les Ciències Experimentals i la Matemàtica

- Dra. Emma Sainz-Amor Alonso de Celada

Didàctica i Organització Escolar

- Dr. Vicenc Benedito Antolín

Didàctica de la Llengua i la Literatura

- Dra. M. Paz Battaner Arias

Didàctica de les Ciències Socials

- Dra. Mercè Molleda Medrado

Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal

- Dra. Maria Cateura Mateu

Didàctica de l'Expressió Visual i Plàstica

- Dr. Manuel Clemente Ochoa

- Facultat de Pedagogia

Degà: Dr. Miquel MARTÍNEZ i MARTÍN

Vice-degà: Dr. Joan MATEO ANDRÉS

Secretària: Dra. Immaculada BORDAS i ALSINA

- Escola Universitària de Formació de Professorat d'E.G.B.

Director: Dr. Francesc IMBERNON i MUÑOZ

Sots-directora: Sra. Calamanda FERRÉ i DALMAU

Secretària: Dra. Montserrat RIERA i FIGUERAS

Cursos de doctorat (1986-1989)

Dissenys d'investigació avaluativa en educació.

Anàlisi del procés educatiu.

Motricitat humana.

Motricitat humana (cont.)

Innovació curricular i noves tecnologies.

Investigació avaluativa en educació.

Didàctica de les ciències experimentals i de la matemàtica.

Ensenyament de llengües i literatura.

Cursos de postgrau

Formació prof. espanyol com a llengua estrangera (E-LE).

Formació prof. especialitzats en educació física.

Especialització en educació musical.

Espec. professional per assessorament i orientació psicopedagògica.

Organització, gestió i avaluació de centres educatius.

Informàtica educativa.

Pedagogia terapèutica.

Pla de pràctiques professionals per a llicenciats en atur en centres públics de batxillerat.

Educació d'adults.

Tecnologia informàtica i educació.

Divisió VI. Estudi General de Lleida

President: Dr. Víctor SIURANA i ZARAGOZA

Vice-president: Dr. Joaquim PRATS i CUEVAS

Secretària: Dra. M. José BELLMUNT i CURCÓ

Caps d'estudis:

Filosofia i Lletres

Geografia: Dr. Emili JUNYENT i SÁNCHEZ

Filologia: Dr. Francisco TOBAR BLANCO

Dret

Dret: Dr. Antoni Lluís MONREAL i FERRER

Estudis Empresarials: Dra. M. Lluïsa OCHOA i TREPAT

Medicina

Dra. Dolors CIUTAT i FALCÓ

Caps de departament

Filologia

- Dra. Àngels Santa Bañeres

Geografia i Història

- Dr. Joan Vilagrasa Ibarz

Dret Privat

- Dr. Josep M. Rifà Solé

Dret Públic i Disciplines Socials

- Dr. Joan M. Perulles Moreno

Ciències Mèdiques Bàsiques

- Dr. Roman Solà Martí

Medicina i Cirurgia

- Dr. Joan Viñas Salas

- Facultat de Filosofia i Lletres

Degà: Dr. Manuel LLADONOSA i VALL-LLEBRERA

Vice-degà: Dr. Xavier TERRADO i PABLO

Secretari: Dr. Francesc LÓPEZ i PALOMEQUE

- Facultat de Dret

Degà: Dr. Eduard BAJET i ROYO

Vice-degà: Dr. Carles Enric FLORENSA i TOMÀS

Secretària: Dra. M. Teresa ARECES i PIÑOL

- Delegació de la Facultat de Medicina

Degà en funcions: Dr. Josep Enric ESQUERDA i COLELL

Vice-degà en funcions: Dr. Antoni NOGUÉS i BIAU

Secretari: Dr. Josep Antoni CARCELLER i VIDAL

Cursos de doctorat (1986-1989)

Teoria del text.

Dret econòmic.

Cirurgia d'urgència.

Grups socials i canvi històric a Catalunya (s. XIII-XIX).

Societat i cultura material a les formacions pre-industrials.

Divisió VII. Centres Universitaris del Camp de Tarragona

President: Dr. Antoni GONZÀLEZ i SENMARTÍ

Vice-president: Dr. Josep GUASCH i TORRES

Secretari: Sr. Agustí SALVAT i ALTES

Caps d'estudis:

Filosofia i Lletres

Història General i Geografia: Dra. Mercè JORDÀ i OLIVES

Filosofia i Ciències de l'Educació: Dra. Carme BORBONES i BRESKO

Filologia: Dr. Joan F. ALCINA i ROVIRA

Químiques

Dr. Azael FABREGAT i LLANGOSTERA

Medicina

Medicina i Cirurgia: Dr. José GUARRO i ARTIGAS

Psicologia: Dra. M. Dolores HIERRO i BUSTO

Formació de Professorat d'EGB

Dra. M. Lluïsa GIRONDO i PÉREZ

Caps de departament

Química

- Dra. M. Virtudes Moreno Martínez

Enginyeria Química i Bioquímica

- Dr. Francesc Giralt Prat

Ciències Mèdiques Bàsiques

- Dr. Pedro Cobos Carbó

Medicina i Cirurgia

- Dr. Lluís Masana Marín

Filologia

- Dra. Mayte Turell Julià

Geografia, Història i Filosofia

- Dr. Francisco J. Faci Lacasta

Educació i Psicologia

- Dr. José M. Román Sánchez

- Facultat de Filosofia i Lletres

Degà: Dr. Jordi JANÉ i CARBÓ

Vice-degana: Dra. Dolors COMAS D'ARGEMIR i CENDRA

Secretari: Dr. Josep M. ESCOLÀ i TUSSET

- Facultat de Ciències Químiques

Degà: Dr. Lluís M. AROLA i FERRER

Vice-degà: Dr. Jesús E. SUEIRAS i ROMERO

Secretari: Dr. Jordi GRIFOLL i TAVERNA

- Delegació de la Facultat de Medicina

Degà en funcions: Dr. Manuel TRIAS i FOLCH

Vice-degà en funcions: Dr. Josep M. TOMÀS i FERRÉ

Secretari: Dr. Andreu PUJOL DEL POZO

- **Escola Universitària de Formació de Professorat d'E.G.B.**

Directora: Dra. Joana NOGUERA i ARROM
Sots-directora: Dra. M. Teresa SOLER i PASTOR
Secretari: Dr. Enric VALLS i JIMÉNEZ

Cursos de doctorat (1986-1989)

Química.

Enginyeria química i bioquímica.

Enginyeria química i bioquímica (cont.)

Cirurgia experimental.

Comunicació i cultura al segle XX.

Població i poblament: processos i estructures.

Població i poblament: processos i estructures (cont.)

Curriculum i investigació: processos d'aprenentatge verbal i numèric.

Cursos de postgrau

Bioquímica clínica.

Química industrial.

Patologia i tractament del dolor lumbar.

Institut de Ciències de l'Educació

La tasca d'aquest Institut, adscrit a la Divisió V, és fonamental per assegurar l'adequació dels professors a la seva funció docent, així com la renovació permanent de les tècniques d'ensenyament a tots els nivells: universitari, secundari i primari.

També és molt important el treball d'investigació que realitza l'Institut i que es concreta en un nombre creixent de publicacions.

Departament de Perfeccionament del Professorat i Investigació Educativa a Nivell Universitari

S'han realitzat 41 cursos de diversa temàtica relacionada amb gairebé totes les matèries que a aquesta Universitat s'imparteixen.

Altres activitats:

1. Estudi pilot: els resultats acadèmics a la Facultat de Dret des de l'any 1981-82 fins a l'any 1985-86.
2. Autoaprenentatge de paquets informàtics.
3. Introducció a la informàtica.
4. Introducció al sistema operatiu.
5. Catàleg de vídeos educatius.
6. Curs de classes pràctiques assistides per ordinador.
7. Projecte de desenvolupament de pràctiques de laboratori.
8. Llocs de treball propis del pedagog i perfil funcional.

Departament de Perfeccionament del Professorat i Investigació Educativa a Nivell Secundari

	Nombre alumnes	Nombre professors
Barcelona	1.546	227
Lleida	204	87
Tarragona	177	41
Total	1.927	355

S'ha realitzat el Pla de Pràctiques per a Llicenciats en Atur en Centres Públics de Batxillerat.

Programes d'actuació:

V Cicle de conferències d'actualització per a professors de Biologia i COU.

Conferències de Geologia: L'estructura geològica i el relleu de Catalunya.

Conferències d'Història de l'Art per a professors de COU.

Programa sobre marc curricular/psicopedagògic.

Programa de didàctiques específiques.

Llengües catalana i castellana.

Llengües estrangeres.

Llengües clàssiques.

Ciències socials.
Ciències experimentals.
Ciències naturals.
Matemàtiques.
Noves tecnologies: informàtica.
Escola de la Natura de Can Santoi a Molins de Rei.

Departament de Perfeccionament del Professorat i Investigació Educativa a Nivell Primari

L'activitat del curs 1987-88 s'ha centrat en el desenvolupament de programes de formació contínua per al professorat en exercici. El model adoptat d'acord amb els moviments de renovació pedagògica o l'administració educativa han estat els plans universitaris que s'han implantat a les comarques d'Osona, Vallès Oriental i Penedès. Igualment, s'han establert les bases per posar en marxa els esmentats plans a les comarques de Tarragona, Barcelonès (Sants-Les Corts-Zona Franca), etc...

Departament de Reciclatge de Català per a Mestres d'EGB i Cursos de Normalització Lingüística per al Professorat d'Ensenyament Primari i d'Ensenyament Secundari

ACTIVITATS REGLADES

Alumnes matriculats: 3.712 oficials i 913 lliures.
Professors: 175.
S'han organitzat 188 cursos dels quals 115 corresponen a Reciclatge de Català i 44 als cursos de Normalització Lingüística adreçats al Professorat d'Ensenyament Secundari.
Aquests cursos s'imparteixen en 12 localitats: Barcelona, Sitges, Vilanova i la Geltrú, Vic, Terrassa, Mollet, Granollers, Sant Celoni, Tortosa, Amposta i Sant Carles de la Ràpita. També s'organitzen cursos de Reciclatge de Català per correspondència, es fan arreu del país i aquest any s'hi han matriculat 168 alumnes.

ACTIVITATS DIVERSES NO REGLADES

Grups de treball.
Premsa a l'escola.
Ensenyament secundari: lèxic específic.
Seminaris.
Escola Bressol. Canvi de llengua.
Llengua catalana al cicle mitjà en programa d'immersió.
Jornades.
Jornades de Bilingüisme.
Jornades «El diari a les escoles».
Simposi-Homenatge a Marià Manent.
Mort i transfiguracions de l'Art.
Cursos de llengua i cultura catalana.

Publicacions

Aquest Institut ha participat, juntament amb la Divisió de Ciències de l'Educació en la qual s'integra, en exposicions de material didàctic (Expolingua, Madrid. Expodidàctica, Barcelona). S'han publicat els següents títols:

Elements per a una reflexió didàctica sobre l'etnocentrisme als manuals escolars d'Història.
Matemàtiques. Una renovació metodològica.
Lenguas y educación en Europa.
Innovaciones en el aprendizaje universitario.
Aproximación a la didáctica.
Estudi pilot: els resultats acadèmics a la Facultat de Dret des de l'any 1981-82 fins al 1985-86.
II. Jornades dels Diaris a les Escoles.
Filosofía de Hispanoamérica. Aproximaciones al panorama actual.

CURS D'APTITUD PEDAGÒGICA

L'opuscle informatiu i un llibre per a cada especialitat.
Pas a pas. Curs pràctic de llengua catalana.
Ciències naturals: Estructura del gen.
El cinema educatiu a Catalunya.
La enseñanza secundaria: estado de la cuestión.

Títols del curs 1988-89:

Passat i present de Barcelona: Materials per a l'estudi urbà.

Els arbres de la regió del Montseny.
Aproximació al fet d'una obra plàstica.
Clau per a l'estudi dels fongs fitoparàsits.
Cuestiones de didáctica de la lengua y literatura españolas.
Logo: orientacions metodològiques.
Lengua del alumno y lengua de la escuela.
Marià Manent.
Historia de las Matemáticas.

Escola d'Idiomes Moderns

Professorat

Durant el curs acadèmic 1987-88 l'Escola d'Idiomes Moderns ha impartit cursos d'Alemany, Francès, Anglès, Italià i Rus, comptant per a la seva realització amb un total de 27 professors distribuïts de la manera següent:

Secció d'Alemany	5 professors
Secció de Francès	5 professors
Secció d'Anglès	13 professors
Secció d'Italià	2 professors
Secció de Rus	2 professors

Alumnes

S'han inscrit 688 titulats i 1495 estudiants amb la següent distribució:

	Estudiants	Titulats
Divisió I	622	193
Divisió II	323	46
Divisió III	230	113
Divisió IV	190	84
Divisió V	69	71
U.A.B.	26	16
U.P.C.	28	15
Altres	7	150
Total	2.183	

D'aquests 2.183 alumnes, 945 han ingressat per primera vegada a l'Escola.

Per haver-se inscrit alguns d'ells a més d'una llengua, el total d'inscripcions ha quedat distribuït així:

Anglès	1.673
Francès	290
Alemany	281
Italià	49
Rus	66
Total	2.359

Resum general de les cinc seccions

Alumnes oficials inscrits	2.183
Alumnes lliures inscrits	4
Alumnes presentats a l'examen	1.503
Alumnes qualificats amb aprovat	754
Alumnes qualificats amb notable	294
Alumnes qualificats amb excel·lent	37
Alumnes qualificats amb suspens	418
Proporció d'alumnes presentats	68,72 %
Proporció d'alumnes suspesos	27,81 %

Altres activitats

La Secció d'Anglès ha desenvolupat, a més a més dels cursos normals, les següents activitats:

1. Cursos avançats (7 grups de 15 alumnes) per a aquells estudiants que volen ampliar i consolidar els seus coneixements després d'obtenir el diploma.
2. Cursos intensius d'estiu (2 hores diàries), durant el mes de juliol, organitzats en col·laboració amb el Vice-rectorat d'Estudiants. Durant l'any acadèmic 1986-87, en aquests cursos es van formar 12 grups amb un total de 250 alumnes inscrits.
3. Cursets de repàs (2 hores diàries durant la segona quinzena del mes de setembre), amb dos grups i 50 alumnes, durant l'any acadèmic 1986-87.
4. Cursos d'expressió oral per a estudiants de Superior 1 i Superior 2 (8 sessions de 3 hores en dissabtes alterns, de novembre a març, aplicant la tècnica de *role-playing*). S'ha format un grup de 25 alumnes.

5. La Secció disposa d'informació sobre: traductors i intèrprets, cursos especialitzats i activitats en altres centres de Barcelona, cursos i cursets a l'estranger, i llistes de persones natives de llengua anglesa disposades a fer intercanvis de conversació.

6. La Secció ofereix, d'una manera experimental, un servei de comprovació i correcció de textos, destinat als professors i investigadors de la Universitat de Barcelona.

3 ALUMNES

ALUMNES

Durant el curs acadèmic 1987-1988 van matricular-se a la Universitat de Barcelona un total de 77.162 alumnes en cursos de primer i segon cicle.

Aquesta xifra representa un 3,5 per cent més de matrícula en relació amb el curs anterior. El creixement en el nombre d'alumnes va tenir el seu zenit durant el curs 1985-86 en el qual l'increment va ésser del 6,8 per cent respecte a la matrícula del curs anterior. D'aleshores ençà el creixement ha anat en disminució, relativament, ja que a causa de l'elevat nombre d'alumnes, en termes absoluts percentatges petits de creixement es corresponen amb increments de matrícula importants, segons pot apreciar-se en el quadre següent:

ALUMNES MATRICULATS A LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Cursos	82-83	83-84	84-85	85-86	86-87	87-88
Alumnes	59.500	63.096	67.357	71.941	74.521	77.162
Increment s/curs anterior	-	3.596	4.261	4.584	2.580	2.641
Percentatge increment s/curs anterior	-	6 %	6,7 %	6,8 %	3,6 %	3,5 %

Alumnes matriculats per Divisions

L'increment d'estudiants s'ha repartit de forma diferent entre les Divisions. Així, l'increment relatiu més important correspon a la Divisió Territorial de l'Estudi General de Lleida, amb un creixement de matrícula del 20 per cent, a causa de l'inici dels ensenyaments d'Empresarials.

Un segon grup de divisions que han experimentat un creixement per sobre de la mitjana són la Divisió I, la Divisió II i la Divisió III, totes elles amb increments percentuals al voltant del 4 %. La Divisió VII ha crescut per sota de la mitjana.

Finalment, a les divisions IV i V ha disminuït el nombre total d'alumnes matriculats, segons pot observar-se en el quadre següent:

ALUMNES MATRICULATS PER DIVISIONS

	Matrícula 87-88	Matrícula 86-87	% s/curs anterior
I	16.912	16.269	3,9
II	27.505	26.402	4,1
III	8.258	7.926	4,1
IV	11.991	11.998	-0,01
V	5.678	5.754	-1,4
VI	3.217	2.693	20
VII	3.561	3.479	23

Alumnes matriculats per Centres

DIVISIÓ I

Dintre de la Divisió de Ciències Humanes i Socials el major nombre d'alumnes matriculats correspon a la Facultat de Geografia i Història, amb 7.548 alumnes, tot i que, respecte al curs anterior, ha estat la que ha tingut un creixement relatiu menor, 1,7 % respecte al curs anterior.

Per contra, la Facultat de Filosofia, que té la menor matrícula en termes absoluts de la Divisió, 1.400 alumnes, ha estat la que ha tingut un creixement relatiu més important, 10,2 %, respecte al curs 86-87.

Quant a Filosofia i Belles Arts, la matrícula d'aquest curs ha estat lleugerament superior a la mitjana de la Divisió, segons les dades del quadre següent:

	CENTRES			
	Geografia i Història	Filosofia	Filologia	Belles Arts
Curs 87-88	7.548	1.400	6.060	1.904
Curs 86-87	7.419	1.270	5.756	1.842
Increment s/curs anterior	1,7 %	10,2 %	5,2 %	4,3 %

DIVISIÓ II

La Divisió de Ciències Jurídiques, Econòmiques i Socials ha experimentat un increment de 1.103 alumnes en relació al curs anterior.

Per centres, la Facultat de Dret manté pràcticament el mateix nombre d'alumnes que el curs passat, de manera que el creixement global de la Divisió ha estat degut a l'augment de matrícula en els estudis de Ciències Econòmiques, 5,6 per cent, i en l'Escola d'Estudis Empresarials, 8,3 per cent, segons queda indicat en el quadre següent:

	CENTRES		
	Dret	Ciències Econòmiques	Estudis Empresarials
Curs 87-88	11.882	7.700	7.923
Curs 86-87	11.801	7.286	7.315
Increment s/curs anterior	0,6 %	5,6 %	8,3 %

DIVISIÓ III

Les Facultats de Física i Química han tingut totes dues l'increment d'alumnes més important de la Divisió de Ciències Experimentals i Matemàtiques respecte al curs anterior. El nombre d'alumnes que han estudiat Ciències Físiques ha crescut en un 9,4 per cent respecte al curs 86-87 i els que han estudiat Ciències Químiques en un 9,8 per cent. En tots dos casos el percentatge de creixement ha doblat el de la Divisió considerada globalment.

Per contra, la Facultat de Biologia, que és la que compta amb la major matrícula de la Divisió, 3.906 alumnes, pràcticament no ha sofert increment, 0,7 per cent, mentre que als estudis de Geologia ha disminuït el nombre d'alumnes matriculats en un 1,3 per cent i el de Matemàtiques ha crescut, únicament, en un 3,1 per cent, per sota de la mitjana de la Divisió, com hom pot veure en el quadre següent:

	CENTRES				
	Física	Química	Biologia	Geologia	Matemàt.
Curs 87-88	1.309	1.928	3.906	391	724
Curs 86-87	1.196	1.755	3.877	396	702
Increment s/curs anterior	9,4 %	9,8 %	0,7 %	-1,3 %	3,1 %

DIVISIÓ IV

La Divisió de Ciències de la Salut ha tingut, considerada globalment, un creixement zero respecte al curs anterior. Aquesta evolució és conseqüència, d'una banda, de la disminució d'alumnes matriculats a la Facultat de Medicina, un 10,1 per cent menys que el curs 86-87, i a la de Psicologia, un 0,4 per cent menys; i, d'altra banda, de l'increment de matrícula en els estudis de Farmàcia, un 4,8 per cent més aquest curs, i d'Infermeria, un 3,7 per cent més, així com del creixement de matrícula en els estudis d'Odontologia, iniciats durant el curs 86-87 que, enguany, han impartit el segon curs, com es pot veure en el quadre següent:

	CENTRES				
	Medicina	Psicologia	Farmàcia	Infermeria	Odontol.
Curs 87-88	2.523	5.125	3.519	668	156
Curs 86-87	2.779	5.142	3.354	644	79
Increment s/curs anterior	-10,1 %	-0,4 %	4,8 %	3,7 %	97 %

DIVISIÓ V

Aquesta Divisió de Ciències de l'Educació és la que ha experimentat una reducció en el nombre d'alumnes matriculats. En el cas de Pedagogia la disminució ha estat del 2 per cent respecte al curs anterior i en l'Escola de Professorat d'EGB del 0,2 per cent, d'acord amb el quadre següent:

	CENTRES	
	Pedagogia	Professorat d'EGB
Curs 87-88	2.453	3.225
Curs 86-87	2.524	3.230
Increment s/curs anterior	-2 %	-0,2 %

DIVISIÓ VI

L'Estudi General de Lleida és una de les dues divisions de la Universitat que comparteixen el seu caràcter descentralitzat i el major increment en el nombre d'alumnes matriculats respecte al curs anterior, que ha estat del 20 per cent.

Si bé el percentatge pot considerar-se espectacular -l'increment d'alumnes matriculats ha estat únicament de 564- el nombre absolut d'alumnes és el més baix de les set Divisions.

D'altra banda, una bona part d'aquest increment correspon als alumnes matriculats en els nous estudis d'Empresarials que, com a Diplomatura dins la Facultat de Dret, van iniciar-se durant aquest curs acadèmic (362 alumnes, a primer i segon curs). Els increments més importants corresponen als estudis de Filologia, 16 per cent, i de Dret, 11,8 per cent, mentre que els de Medicina tenien un creixement gairebé zero, i els de Geografia i Història experimentaven un retrocés del 6 per cent, com indica el quadre següent:

	CENTRES				
	Filologia	Medicina	Geografia i Història	Dret	Empres.
Curs 87-88	544	442	482	1.427	-
Curs 86-87	469	439	509	1.276	362
Increment s/curs anterior	16 %	0,6 %	-6 %	11,8 %	-

DIVISIÓ VII

La Divisió del Camp de Tarragona va comptar durant aquest curs amb 4.281 alumnes, 802 més que en el curs 86-87, la qual cosa representa un increment del 23 per cent.

Com en el cas de la Divisió VI, a un percentatge de creixement molt alt li correspon un nombre de nous alumnes modest. Tot i això cal assenyalar la forta dinàmica de les dues divisions territorials de la nostra Universitat que es correspon amb la dels territoris on la Universitat de Barcelona ha ubicat ensenyaments de forma descentralitzada.

Els estudis impartits per aquesta Divisió han vist créixer el nombre d'alumnes matriculats especialment en Ciències Químiques, un 17 per cent, Medicina, un 5,7 per cent, Filologia, un 5 per cent i Geografia i Història, un 2,6 per cent.

Per contra, la matrícula a Filosofia es troba estancada en les xifres del curs anterior, i les de Psicologia i Professorat d'EGB retrocedeixen, de forma semblant a l'evolució de la Divisió V. Vegeu el quadre següent:

	CENTRES			
	Química	Medicina	Filologia i Història	Geografia
Curs 87-88	368	516	557	539
Curs 86-87	314	488	530	525
Increment s/curs anterior	17 %	5,7 %	5 %	2,6 %
	Filosofia	Psicologia	Professorat d'EGB	
	Curs 87-88	407	390	784
Curs 86-87	403	398	821	
Increment s/curs anterior	0,1 %	-2 %	-5 %	

Alumnes de Tercer Cicle

Durant el curs 1987/88 s'han matriculat 2.308 alumnes en els cursos de doctorat de la Universitat. La Divisió IV de Ciències de la Salut ha estat la que ha ofert un major nombre de cursos, 44, i la Divisió I de Ciències Humanes i Socials la que ha tingut una matrícula més nombrosa, 766 alumnes.

El quadre següent exposa, de forma resumida, l'activitat en el tercer cicle.

CURSOS DE TERCER CICLE

	Doctorat	Alumnes
Divisió I	39	766
Divisió II	16	312
Divisió III	37	391
Divisió IV	44	446
Divisió V	8	169
Divisió VI	5	66
Divisió VII	8	158
Total	157	2.308

4 PROGRAMA ERASMUS

ERASMUS

The logo consists of the word 'ERASMUS' written in a circular path. The letters are arranged as follows: 'E' at the top left, 'R' at the top, 'A' at the top right, 'S' at the right, 'M' at the bottom right, 'U' at the bottom, and 'S' at the bottom left. Five five-pointed stars are positioned between the letters: one between 'E' and 'R', one between 'R' and 'A', one between 'A' and 'S', one between 'S' and 'M', and one between 'M' and 'U'. There is also a star between 'U' and 'S'.

2014
M
A
B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z

PROGRAMA ERASMUS

Objectius del Programa ERASMUS

El procés d'integració de l'economia espanyola en la Comunitat Econòmica Europea i, al mateix temps, l'inici d'un projecte d'unitat europea que vol anar més lluny de la simple unitat econòmica obliguen a renovar moltes de les nostres institucions, entre elles la Universitat, l'adaptació de la qual als horitzons europeus li exigeix desenvolupar noves relacions amb les universitats dels altres països de l'Europa comunitària en la perspectiva d'una futura, però no llunyana, integració.

Tradicionalment la mobilitat d'estudiants i professors entre les universitats europees ha estat quantitativament i qualitativament a l'abast d'una minoria d'universitaris inquiets. Avui la nova mobilitat que es fa necessària és diferent, perquè diferent és el seu objectiu: la integració europea.

Aquest nou objectiu implica incidir sobre col·lectius importants d'universitaris, per arribar a convertir la mobilitat en un fet habitual.

Es tracta, a més, d'una mobilitat multidireccional i, al mateix temps, que afecta tots els àmbits de la vida universitària: mobilitat en la producció de ciència i tecnologia, en l'ensenyament i la difusió de ciència i tecnologia, i en la formació dels professionals. La Universitat de Barcelona, conscient d'aquest repte, s'ha integrat amb entusiasme al Programa Erasmus de la CEE que per la seva infraestructura, en els propers anys mereix, sens dubte, una atenció especial.

L'ERASMUS és un programa de la Comunitat Econòmica Europea per contribuir a la unitat efectiva dels països membres, en l'àmbit dels estudis universitaris, en la perspectiva de l'entrada en vigor el 1992 de l'Acta Única Europea.

Els Programes d'Estudis Conjunts (JSP), que funcionaven des de feia deu anys, es poden considerar el seu precedent immediat. De fet, la primera convocatòria d'ERASMUS es va nodrir de les sol·licituds per a JSP de 1987, que van passar automàticament al nou programa.

Els objectius de l'ERASMUS es poden resumir de la següent manera:

Incrementar la mobilitat dels estudiants universitaris europeus de manera que aquests puguin efectuar períodes d'estudis, reconeguts, en estats membres diferents dels seus d'origen. Es preveu que un 10% dels universitaris de la CEE participi a l'ERASMUS a partir de 1992.

Promoure la cooperació entre les universitats dels estats mem-

bres i mobilitzar tot el seu potencial intel·lectual mitjançant una major mobilitat del personal docent. Millorar d'aquesta manera la qualitat de l'ensenyament i de la formació per garantir la competitivitat de la Comunitat en el mercat mundial.

Consolidar l'Europa dels ciutadans a través de la formació de titulats amb una experiència directa de cooperació intracomunitària, creant així una base a partir de la qual es pugui desenvolupar la cooperació econòmica i social.

El Programa ERASMUS, que es va adoptar el juny de 1987 per a un període inicial de tres anys, va entrar en funcionament el curs 1987-88.

El pressupost total destinat a l'ERASMUS del període inicial és de 85 milions d'ECUS repartits de la següent manera: 10 milions d'ECUS per al curs 1987/1988; 30 milions per al 1988/1989, i 45 milions per al 1989/1990.

El Programa ERASMUS s'articula en 4 tipus d'accions:

1. Ajuts financers a universitaris i centres d'ensenyament superior per a l'establiment de Programes Interuniversitaris de Cooperació (PIC) i per a Visites d'Estudis.
2. Beques per facilitar la mobilitat dels estudiants universitaris a Europa.
3. Posada en marxa d'un sistema pilot d'unitats d'estudis (crèdits acadèmics) capitalitzables i transferibles en tota la Comunitat.
4. Mesures complementàries per reforçar les anteriors (conferències, publicacions, ajuts a associacions universitàries...)

Els PIC consisteixen en Programes Conjunts entre dos o més centres d'ensenyament superior de dos o més països membres que poden comportar mobilitat d'estudiants i/o de professors així com l'elaboració d'assignatures en comú.

Els PIC amb mobilitat d'estudiants són prioritaris i en conseqüència han estat els més nombrosos (90 % dels aprovats el 1987-88).

La principal característica de les beques ERASMUS per als estudiants és que el període d'estudis realitzat a una universitat estrangera ha de ser reconegut, és a dir, convalidat, a la universitat d'origen. Es concedeixen per a períodes d'un mínim de tres mesos i un màxim d'un any i la quantia mitjana és de 2.000 ECUS per estudiant/any (275.000 ptes., aproximadament). Aquesta quantia no és massa elevada, però es tracta de beques concebudes per la Comissió Europea com a complementàries d'altres possibles ajuts i, per tant, són compatibles amb qualse-

vol altre tipus de beca que l'estudiant hagi pogut obtenir d'altres fonts.

Durant el primer any, la major part del pressupost s'ha destinat a l'acció primera, per ajudar a establir l'anomenada «Xarxa universitària europea», formada per les universitats que participen en els PIC (3,85 milions d'ECUS) i per encoratjar els contactes de tot tipus entre el personal docent i administratiu de les universitats –visites d'estudi– i propiciar d'aquesta manera futures col·laboracions (2,03 milions d'ECUS).

La intenció de la Comissió és que l'acció segona (beques per als estudiants) vagi absorbint progressivament la major part del pressupost i que a partir de 1989/90 doblí l'import destinat a l'acció primera.

Després del 1r. any, el cost de les accions tercera i quarta no sobrepassarà el 10 % del pressupost total de l'ERASMUS.

Participació de la UB en el Programa ERASMUS

La UB ha tingut un paper destacat en la introducció del Programa ERASMUS a Espanya. El Rector Josep M. Bricall és un dels dos delegats espanyols al Comitè Consultiu ERASMUS, conjuntament amb el Director General d'Ensenyament Superior del Ministeri d'Educació i Ciència, Francisco de Asís de Blas.

El Comitè Consultiu és el principal dels comitès que intervenen en la gestió del Programa ERASMUS i la seva funció consisteix a orientar i definir les línies d'acció de desenvolupament del Programa.

Dues vegades l'any es reuneix a Brussel·les la Presidència de la Comissió Europea formada per dos delegats de cada estat membre, un dels quals ha de ser un representant del món acadèmic.

Deixant de banda aquesta important responsabilitat de representació que ha recaigut en la UB, la participació quantitativa d'aquesta, en nombre de PIC, ha estat la més alta de les universitats espanyoles, havent participat en 9 d'un total de 91 (389 per al conjunt de la CEE).

Tres d'aquests 9 PIC els ha coordinats la UB –generalment la universitat coordinadora és la que pren la iniciativa per a la realització del PIC. També com a coordinadora, la UB s'ha situat al capdavant de les universitats espanyoles.

Programes interuniversitaris de cooperació

1.

Àrea d'estudi: Llengua i literatura modernes.

Director del programa: Alain Verjat, Facultat de Filologia.

Descripció: Intercanvi d'estudiants (5 mesos) de llengües modernes i pràctiques en indústries i administracions públiques del país amfitrió.

Nombre d'estudiants de la UB: 3

2.

Àrea d'estudi: Llengua i literatura francesa.

Director del programa: G. Oliver Coll (coordinador), Facultat de Filologia.

Descripció: Curs íntegre (9 mesos) que atorga doble titulació: «Licenciatura de Filologia Romànica» i «Licence de Lettres Modernes».

Nombre d'estudiants de la UB: 5

3.

Àrea d'estudi: Estudis Catalans.

Director del programa: August Bover (coordinador), Facultat de Filologia.

Descripció: Intercanvi d'estudiants (4 mesos) en cursos de català i de la llengua del país amfitrió (França, Alemanya). Intercanvi de professors (4 mesos). Harmonització dels estudis de català a les tres universitats citades.

Nombre d'estudiants de la UB: 3

4.

Àrea d'estudi: Belles Arts.

Directora del programa: Mercè Casanovas, Facultat de Belles Arts.

Descripció: Intercanvis d'estudiants i professors de Belles Arts (des de 3 mesos fins a un curs acadèmic).

Nombre d'estudiants de la UB: 15

5.

Àrea d'estudi: Estudis Regionals.

Director del programa: Carles Carreras, Facultat de Geografia i Història.

Descripció: Creació de relacions estables d'intercanvi en matèria de Geografia Europea Regional entre les universitats de Portugal, Alemanya i Espanya.

6.

Àrea d'estudi: Ciències Polítiques (Filosofia).

Director del programa: Ramon Capella, Facultat de Filosofia.

Descripció: Intercanvi d'estudiants de postgrau (1 curs) sobre els «Problemes de legitimació de l'Estat contemporani».

Nombre d'estudiants de la UB: 2

7.

Àrea d'estudi: Ciències Empresarials (Turisme).

Director del programa: Manel Liáñez, Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials.

Descripció: Intercanvi d'estudiants de segon cicle en Turisme i Comerç Internacional (entre 5 mesos i un curs acadèmic).

Nombre d'estudiants de la UB: 3

8.

Àrea d'estudi: Ciències Empresarials (Informàtica).

Director del programa: Xavier Jiménez, Escola Universitària d'Estudis Empresarials.

Descripció: Intercanvi d'estudiants (6 mesos) en el camp de l'empresa i la informàtica.

Nombre d'estudiants de la UB: 9.

9.

Àrea d'estudi: Ciències Polítiques.

Director del programa: Ezequiel Baró, Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales.

Descripció: Harmonització d'estudis en el camp de l'Economia Política.

Com es pot veure en aquesta relació dels 9 PIC, 5 corresponen a la Divisió I (Ciències Humanes i Socials) i 4 a la Divisió II (Ciències Jurídiques, Econòmiques i Socials).

Els més nombrosos són els de Llengua i Literatura (3), un dels quals comporta l'obtenció d'un doble diploma: la Llicenciatura de Filologia Francesa de la UB i el Diploma «Licence de Lettres Modernes» de la Universitat Paul Valéry de Montpellier.

Els estudis de Ciències Empresariales vénen en segon lloc amb 2 programes. Els 4 PIC restants corresponen a Belles Arts, Estudis Regionals, Economia Política i Ciències Polítiques.

Excepte en dos casos, quasi tots els PIC han comportat mobilitat d'estudiants. El nombre total d'aquests que han participat en el Programa ERASMUS a la UB, el curs 1987/88, ha sigut de 40, dels quals 15 pertanyen a un sol programa, el de la Facultat de Belles Arts. La majoria són estudiants de 2n. cicle.

L'import global de les beques concedides és de 9 milions de ptes., la qual cosa significa un import mitjà de 225.000 ptes. per estudiant.

L'ajut destinat a la universitat en concepte de despeses d'organització, desplaçament de professors, elaboració del programa, etc. és d'un import mitjà d'un milió de ptes. per PIC, aproximadament.

Pel que fa a les universitats estrangeres amb les quals s'ha cooperat, França ocupa el primer lloc amb un nombre de 4 universitats. Segueixen Itàlia i Alemanya, amb 3 cada una; Holanda i Gran Bretanya amb 2 cada una, i Portugal amb una. Quant a la coordinació, a part dels 3 PIC coordinats per la UB, 2 ho són per universitats holandeses i els 4 restants per universitats de França, Itàlia, Alemanya i Gran Bretanya.

Respecte a les visites d'estudis, no és possible saber amb exactitud el nombre de les concedides, ja que s'atorguen a títol personal i no es disposa d'estadístiques completes sobre això. S'estima, però, que han estat al voltant d'una dotzena, d'entre un total de 155 per a Espanya (1.138 per al conjunt de la CEE).

Respecte a l'acció tercera del Programa ERASMUS, referida al

Projecte pilot per a la instauració d'un Sistema Europeu de Crèdits Acadèmics (ECTS), la UB ha tingut també un paper destacat: el febrer de 1988 es va reunir a Brussel·les una comissió assessora formada per 21 experts europeus i americans, entre els quals hi figuraven dos espanyols, un d'ells el rector, Josep M. Bricall.

La UB concedeix una gran importància a la instauració de l'ECTS i considera que és una peça fonamental per a l'èxit de l'ERASMUS. Efectivament, els crèdits acadèmics constitueixen un mitjà objectiu per valorar els estudis previs de l'estudiant tant si existeixen com no acords de cooperació entre les universitats implicades.

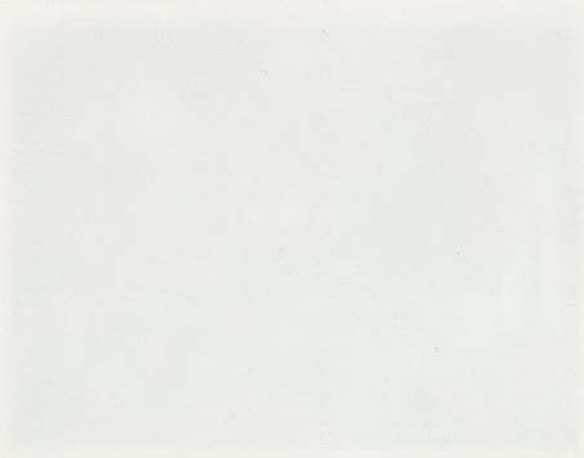
Sembla, però, que la seva introducció serà lenta a causa de la dificultat que suposa conciliar les diferents posicions dels estats membres. No obstant això, la UB ha expressat formalment a la Comissió el seu interès a participar en aquest projecte pilot al qual es preveu la participació d'un centenar de centres d'ensenyament superior seleccionats per la Comissió.

**5 PROFESSORS I PERSONAL
D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS**

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

PROFESSORS I PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

Professors

El nombre de professors que han impartit ensenyaments en la U.B. durant el curs 1987-1988 ha estat de 2.980, dels quals 314 eren catedràtics d'universitat, 1.165 titulars d'universitat, 48 catedràtics d'escola universitària, 245 titulars d'escola universitària i 1.208 professors contractats.

En relació amb el curs anterior, les variacions són les del quadre següent:

	curs 1986-87	curs 1987-88	variació (%)
Catedràtics univ.	283	314	10,95
Titulars univ.	900	1.165	29,44
Catedràtics esc.			
univ.	43	48	11,62
Titulars esc. univ.	193	245	26,44
Professors contract.	1.492	1.208	-19,13
Total	2.911	2.980	2,37

L'increment total del professorat ha estat del 2,37 % en relació amb el curs anterior. La distribució per categories de professorat, però, ha variat substancialment a causa dels concursos resolts de transformació del professorat que han beneficiat, principalment, les categories de professors titulars d'universitat i d'escola universitària, amb uns increments respectius del 29,44 % i del 26,94 % respecte al curs anterior, mentre que ha disminuït substancialment -un 19,13 %- el nombre de professors contractats.

La distribució de professors per centres i categories durant el curs 1987-1988 és la que reflecteix el quadre següent:

	Total Professors	Catedràtics Univ.	Prof. Titulars Univ.	Catedràtics Esc. Univ.	Prof. Titulars Esc. Univ.	Prof. Contractats	Total Prof. Dones
DIVISIÓ I	483	70	239			174	183
Geografia i Història	162	21	97			44	61
Filologia	174	24	90			60	82
Filosofia	46	9	28			9	7
Belles Arts	101	16	24			61	33
DIVISIÓ II	525	68	174	13	73	197	117
Dret	193	34	83			76	44
Econòmiques	227	34	91			102	49
Esc. Empresarials	105			13	73	19	24
DIVISIÓ III	556	75	297			184	149
Física	95	12	62			21	15
Química	162	17	83			62	52
Biologia	173	26	95			52	53
Geologia	61	8	34			19	11
Matemàtiques	65	12	23			30	18

(Continua a la pàgina següent)

	Total Professors	Catedràtics Univ.	Prof. Titulars Univ.	Catedràtics Esc. Univ.	Prof. Titulars Esc. Univ.	Prof. Contractats	Total Prof. Dones
DIVISIÓ IV	768	79	280		34	375	258
Medicina	377	40	126			211	52
Farmàcia	200	27	92			81	105
Psicologia	107	11	60			36	42
Odontologia	27	1	2			24	5
Esc. Infermera	57				34	23	54
DIVISIÓ V	242	7	27	27	112	69	144
Pedagogia	61	7	27			27	28
Escola EGB	181			27	112	42	116
DIVISIÓ VI	161	7	54			100	33
Dret	38	5	11			22	8
Filosofia - Lletres	55	1	32			22	14
Medicina	68	1	11			55	11
DIVISIÓ VII	245	8	94	8	26	109	73
Filosofia - Lletres	85	4	50			31	28
Química	47	2	25			20	14
Escola d'EGB	43			8	26	9	24
Medicina Reus	70	2	19			49	7
TOTAL UNIVERSITAT	2.980	314	1.185	48	245	1.208	957

Concursos de professorat

Durant el curs acadèmic 1987-1988 s'han realitzat o convocat 445 concursos de professors corresponents a les convocatòries 5a, 6a, 6a bis, 7a i 7a bis segons que es reflecteix en el quadre següent:

Divisió	Catedràtic Univ.	Titular Univ.	Catedràtic Esc. Univ.	Titular Esc. Univ.	P. Ordinari
I	17	57	1	2	77
II	8	45	3	27	83
III	15	75	-	-	90
IV	13	76	1	9	99
V	1	9	4	12	26
VI	2	27	-	-	29
VII	6	24	2	9	41
TOTAL	62	313	11	59	445

D'aquestes places, 35 corresponen a la 7a convocatòria bis, aprovada per la Junta de Govern de 30 de novembre de 1987.

D'altra banda, la Junta de Govern de 4 de juliol de 1988 va aprovar 200 places, més 12 corresponents als nous estudis

d'Odontologia i Empresarials de Lleida, en la 8a Convocatòria.

En relació a la procedència dels candidats proposats per ocupar plaça a la Universitat de Barcelona, val a dir que un 12,22 % són procedents d'altres universitats.

	Univ. Barcelona	Altres
Catedràtics Univ.	69,12 %	30,88 %
Titulars Univ.	90,65 %	9,35 %
Catedràtics Esc. Univ.	100 %	-
Titulars Esc. Univ.	90,32 %	9,68 %
TOTAL	87,78 %	12,22 %

En relació amb convocatòries anteriors pot apreciar-se un sensible augment en l'entrada de professors provinents de fora de la U.B. que ha passat del 8,63 % al 12,22 %, diferència particularment acusada en el grup de catedràtics d'universitat en el qual el tant per cent de professors vinguts de fora passa del 19,69 % al 30,88 %, i en el de professors titulars d'universitat que passa del 6,19 % al 9,35 %.

Professors emèrits

Durant el curs acadèmic 1987-1988 han estat nomenats nou professors emèrits que continuen, d'aquesta manera, incorporats al Claustre de la Universitat.

Personal d'administració i serveis

Les 7 divisions que integren la Universitat de Barcelona han assumit progressivament competències en les àrees de gestió econòmica i de serveis, seguint el procés descentralitzador iniciat anteriorment, com reflecteixen les bases d'execució del pressupost per a 1988.

Aquest procés descentralitzador, que es deriva d'una aplicació correcta dels Estatuts de la Universitat, ha exigint dotar de noves estructures administratives les divisions i departaments. Quant a això cal assenyalar que cada divisió